

Zeeusche nachtegael ende des selfs dryderley gesang, geheel anders inder waerheyt verthoont, als de selve voor desen by sommighe uyt enckel misverstant verkeerdelyck is gheoordeelt

<https://hdl.handle.net/1874/39985>

T A F E R E E L
V A N
S I N N E - M A L :

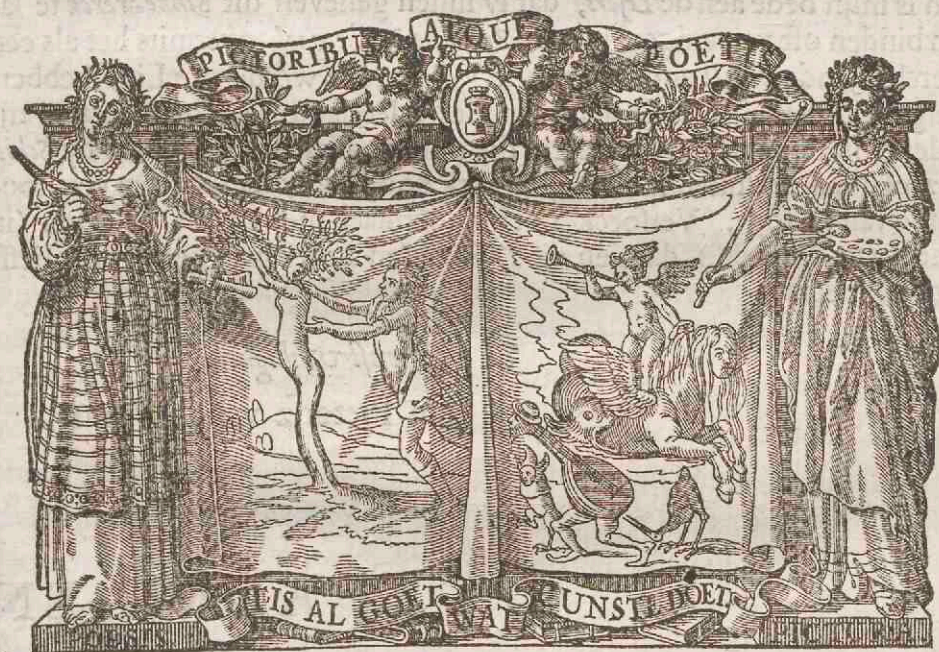
V V A E R I N

Verscheyden verthooninghen werden aenghe-
wefen, met Poëtische vermaeckelijcke, ende Leersame
Sinne-dichten, en Sang-Liedekens.

Gemeynsaem by een gevought, ende verciert met verschey-
den Copere Platen.

DOOR

A. V. V E N N E.

T O T M I D D E L B V R G H,

Ghedrukt by Ian Pieterſ vande Venne, Cunſt ende Boeck-vercooper,
woonende op den hoeck vande nieuwe Beurſe, inde Schildery-winckel,

A N N O 1 6 2 3.

Aen de soet vermaeck-soeckende Lesers.

VErlangende cunst-gunstige Lief-hebbers; also by my noch ter hand zijn gecomen (benevens de *Zeeusche Nachtegael*) eenighe soete, bevalighe *Sinne-dichten*, en *gesangen*, by mijn broeder *Adriaen vande Venne*, over lange inde verdrietighe Winter-avonden ghemaect; om die selve alle 't famen te voughen by de *Zeeusche Nachtegael*: maer heeft zijn voornemen nae-gelaten; om oorsaeck, datter te veel van eender hant was. (Doch, heeft hem evenwel gequeten, benevens andere, gelijk de *Mey-Clacht*, oft Schijn-kijker, en by-gaende dingen getuygen inde *Nachtegael*.) Waerom dan, (door mijn aenporren) by hem is goet gevonden, zijn ander dingen by een te versamelen; ende heeft die selve genoemt *Tafereel* van *Sinne-mal*: waer in verscheyden verthooninghen werden aangewesen, gelijk de *Lesers* hier in dit Proef-stuck overvloedich sullen kunnen sien. Al hoe wel het selve de naem heeft van *Mall*; nochtans dient het door-gaens als een aenleyding tot *Sedich*, en aendachtich bedencken. Derhalven is mijn bede aen de *Lesers*, dat sy sullen gelieven dit *Sinne-werck* te laten binden oft vereenigen, met de *Zeeusche Nachtegael*; overmits het als een werck is, ende van 't ander ontleent. So mede werden de Lieff-hebbers aengeseyt, datter noch dergelijcken soete, leerfame gedichten metter tijt sullen volgen van mijn broeder; die noch mijschic, (wanneer hy *Schildert*, of *Teyckent*) sullen invallen, daer ick hoop aen yder na desen verthooning van te doen. Verfoeck noch andermael met goede beloften (in plaets van dreygen,) datmen dit *Tafereel* (en ander wercken) cunst-lieff-dich aenneemt.

V. E. Dienst-villighen

Ian Pietersz vande Venne.

ADRIAEN

ADRIAEN VANDE VENNE

TOT DE

Cunſt gunſtighe Leſer, ende Sanger.

Hier coomt te voorschijn, siende Leſer, een bly-thoonich Tafereel van Sinne-mal: het welcke gheteelt is, door onghelcort verstandt, dat over eenige korte tijt met vijf invallen heeft svvangher ghevvceft; ende eyndlyck door behulp vande teere pen, bestaen te verspreyen in dese vernuftighe eeuwve, als een mis-geboorte, dat op ghelijcke wijs sich laet beoogen inde gedaente eender Schildery; vvaer in veel verscheyden nieuwve vindingen vverden door stonme beelden aff-gemaelt; het sy goed off quaed: jae al 't gene by de menscheydt svvceft, vvert als met omstandige versieringen, op vermaeckelijcke vvijs al lachende sinnich aengevvesen: de rede vvaerom is, om dat alle het vverelts doen seer belachelijck sich voor doet: aengemerckt datter geen mensche ghevonden vvert daer volcomen vvijsheyt by vvoont; om dies-vvillc dat yder int gheheel, off ten deel Sinne-malt, soo lang by aerden-vvoelt. Vvat Sinne-mal beduydt, kan een yder lichtelijck bedencken; den oorspronck, off hercomst des selfs schijnt te vvesen een opvvorpsel vande Milt, die het Breyn tot kittel-lust verovveckt; d'welck een opstijgen van Sinne-mallen voort baert, door oeffening vande Tonge. Om als nu tot de sake selff te comen, vvert gheseydt dat dit Sinnen-driftich-mall', nootsaeckelijcke hant-reycking van

* ij

bedre-

VOOR-REDEN.

bedreven verstand-voeders heeft noodich ghehad, ghelijck by ghemeen gebruyck der Reden-dichters in svvanck gaet, veel mede-hulpers te kiesfen tot bevoordering van hun verck; off om ooghschijnich te bevvijsen dat sy veel gelesfen hebben: Ende gemeynlijck spelen soo voor gedaen is na gheleert: gelijkervvijs noch veel heden-daeghsche het selve spoor houden, soo veel Schilders als dichters, die juist niet en derven uyt oude vveghen stappen, maer sich verlaeten op ander lieden aff-palinge; d'vvelck een ongerijmde saeck schijnt te vvesen, datmen niet en siet op het gheschapien leven selve, vvat voortreffelijcke uyt, en inrvvendige aenmerckselen daer in te speuren zijn: Voor eerst, als hoe de vier onderscheydelijcke Elementen (hoe vvel die ongelijck vvesende) nochtans de gantsche verelt by een binden: en vveder, hoe d' een sonder d' ander niet vermach. Benevens desen een aendachtich oogh-merck, vvaer dat den oorspronck der volcomenheyt aller dinghen, ende natuerlijcke kracht van daen coomt: ofte vvie de gever is, die alles ten goeden voort brengt, om de sinnige menschen zijn vvonderlijcke macht te kennen te geven, (so vvanneermen niet te loom is int Hemel-stijgen.) Men siet, datter vvat voornemelicx inde mensch is ingedruckt, meer als in eenich schepsel; nademael het menschen-breyne door sinnige opinien alle ander dinghen, met wytnemende vvetenschap overheert (behalven dat de mensch sich selven can overvooghden:) gelijk als hier in dit verck te speuren is, hoe dat de overheerde sinnen aent mallen raecken, (vvanneermen van selt same invallen vvert overhoofst;) ghelijck dit Tafereel genoechsaem laet verluysden. Aenmerckt dan soeckende Leser, datmen jae zijn selfs niet en is int reden-kavelen: eylieve! siet dan, hoe dese invallen als een gemal hun voort proncken; daer nochtans de selve ten vvijsen behooren gevatt' te vverden. Het schijnt oock mede, als dat hier geen oude off nieuwe reden-wijfers gheroemt vverden: maer het is, om oorsaeck vville dat ick geen kennis (veel) aen de selve hebbe; daerom laet ick die als hier onopghehaelt: ende houde my aen 't ronde boerachtighe snoer, dat met de pen, en pinceel te samen ghevlecht is: Men hoeft oock niet te dencken dat hier veel

VOOR-REDEN.

*Volcomenheydt in sy te vinden, ghelyck de Latijns-gefinde dat op hun wyt-
 heemsche wyjse doen verstaen: dan hier wort alleen goed-rondicheydt
 by de handt ghenomen, om eenvoudich te ontmonden de soete eygenschap van
 onse vry-borstige inlandsche tael: (voornemelyck) op de Hollandsche en
 Zeeusche wyjse. Het is seer mis-prijsfelyck, datmen zijn Vaderlant-
 sche spraeck soeckt achter boecken te laeten, ende ghebruycken andere schraele
 mengbelingen onder volcomen soet-mondige ronde woorden; dewelcke,
 door sulcken overlantische gemeynsaembeyt als verbaestaert werden! daer
 nochtans het Nederlants niet van noode is by andere te gaen ontleenen:
 overmits de selve jae, rijk-genouch bevonden vvert, (soomen anders de volco-
 men eygenheyte wel wyt mommeld int letter-dichten.) Doch men sal ghe-
 lieven te verstaen dat in dit Tafereel geen volsproken woorden sijn by
 een ghebracht; ofte ten vvaer, datmen somtijts voor goet hield' eenighe
 wyjse van spreken int boertigh jocken, die int ghebruyck van outs
 en heden noch zijn by de eenvoudighe layden; die by veele voor bott'
 werden ghehouden. Dan, ick sal de redighe Leser nu hier niet meer
 als sinnighe-botticheyde voor ooghen stellen: ten eersten int begin deses
 Tafereels, alvvaer een Lauwer-hoff gheplant is, daer Mercurius (de
 cunst-vertaelder) in Zeeusche ronde woorden, vande cunst tot de cunst-
 beminders spreeckt, ende nood de selve te coomen inde plaets, daer de cunste
 van Schilderen, ende Drucken gheoeffent vvert. Nu int gevolg tot het
 verck selfs comende, vindmen de Malle-pracht, die in dese tijdt soo
 veel ende veyl is, door een Vyt-roep (als huys-raet) te hoop ghehaelt, om
 te betoonen de onnoodighe lymery, daer de nieuwucht in dese eeuwve mede
 ghepoppe-kraemt gaet. Men sal int gevolg het tegendeel sien inde Boer-
 sche nedricheyte, al hoe wel daer dickmael wat anders onder speelt,
 ghelyck het Minne-mall' ghenoechsaem opening doet van goede vvaer-
 schouwinghen aen de jonckheyte, die te seer gheneghen zijn tot geck-scheeren.
 Het Boertigh-liedt daer aen volgende, wvust dat elck zijns ghelyck moet
 kiezen, ende niet te seer sich te payen met ydel-hoop: oock mede niet te stuer te-*

VOOR-REDEN.

ghen lyden diemen niet en kent. Derhalven *vert* noch *verclaert*, en *wytgebeelt*, *vat* datter ontstaet *wyt* de ombesnyfde dommicheyt der jeught; ende *vatter* voor onbeyl *van* coomt als men naer alte boech fiet, daermen som *vrijl* niet dan slip en *vangt*, dat men gemeenlijck noemt *Blauwe-scheen*, d' *vvelck* groot krakeel baert, off *Minne-spijt*: *Gelijck* het *verthoon* *van* *Boeren-Kampjen-om* aen yder laet sien. *Soo* mede staet *voorder* noch te *bedencken* het *Kalle-mal*, *vvaer* in te sien is int *dubbel-dicht*, de *overvloedighe* bequaemheyt *van* de *Neder-duytsche* tael, hoe dat een *voort* *twveefins* toe ghebruyckt can *verden*. *Noch* *voorder* *vert* aenghe-*vesen* de *Minne-Coppel*, met *bevvijs*, hoe de *geyle* jonckheyt *lichtelijck* aen den *bandt* raect, door *jockich* spelen met *Liefden-spoock*, (te *vreten*) *Cupido*, die yder al *lockende* betovert; ende daerom het selve de *jeughd* is toe-geeygent; als dienende haer tot een *lesse*, dat se moeten 't *oogh* houden op *vvel* gevoughde *trou*: benevens dit gaet een *vvaerschouwinghe* aen d' *Ouders* dat sy moeten letten op de *Ieughden-loop* als die *beginnen* te *mallen*, ende *dool-minnen*: ofte so *vvanmeer* de *nijdt* met haer *binder-tochten* de selve doet *suckelen* door *bittere* *struyckel-paden*, eer sy tot de *eerbaer* *liefden* *leger-plaets* coomen, daer de *eeren-croon* *ontfangen* *vert*, voor dat men de *lijdt saemheyt* by *reden* ghebuyst heeft, ende met *Ouders* raet is te *vverck* ghegaen. *Om* de *Leser* *wyt* het *Minne-mal* te helpen, sal *noodich* *vesen* dat hy sich *keere* tot *reden-jocken*; ende voor *eerst* *beseu* de *Sinnighe Zeeusche-Slijper*, die al *singende* yder het *sijne* geeft; en *vvederom* de *tegen-sang* der *gheslepen* ende *ongeslepen* *lyden*, die *somtjts* door *Slijpers* *ronde* *streken* geraect *verden*, (soo de *vvaerheyt* anders in *achtinghe* is.) *Om* hier niet op *staende* te *blijven*, sal men dan *terstont* *aenvvijsen* een *droeve* *Boere Eyer-clacht*, *bestaende* in *lijdt saemheyt*, en *hoop*; *mitsgaders* het *Boers* *ghekoock*, ende *nutticheyt* der *eyers*, ende *mifnoeghen* over een *quade* *vrou*, *gelijck* int *ghedicht* naerder *opening* *vert* *ghedaen*, *vat* de *meeninge* sy. *Ten* *vervolghe* sal men noch *vinden* het *houven* *vande* *boter*, ende *bequaemheyt* der selve, met *wytduydinghe*

VOOR-REDEN.

dinghe op der Vrouwen deughden; met by voeginghe hoe de boter weele dinghen verbetert: alsoo dan oock de lief-taelige wijven mede in haer huys-houden. De Leser sal 't gesichte slaen voorder op de Zeeusche-Mosselman, die met geroep, ende zijn Mossel-sanck geeft te verstaen wat eygenheyden de Zeeusche-Mossels by sich hebben; en hoe-danighe beduytselen daer op te bedencken zijn, al hoervel de selve slecht end' geringhe schijnen: dies niet tegenstaende is het mede met Plaet-druck uyt-ghebeelt, om de onkenders te beter aen te voeren tot kleyne dingen haer groote crachten; op datmen te meer peynse aen grooter en grooter. Noch moeter voornemelijck ghelet sijn, op de veerskens van het op en neder-gaen des menschen leven, hoe, en wat de mens bejaecht, van jonckheyt tot ouderdom; en eyndlijck 't afsterven des overels-voelen; d'welck op 't lest van dit Tafereel met ghemeene soete spreck-woorden (ghenaemt Neep-kluytjes) tot besluit verden by-ghevoeght: Ick twijffel niet ofte men sal de selve ten goeden aennemen; want daer is maer recht-sinnighe waerheyt in uytgedruckt; gelijk meestendeel int Tafereel, ende die noyt-gesiene lijst uvert ghespeurt, hoe mallicheyt met bevallicheyt ghemengt is, overstreecken met reden-verwe; om het selve niet te doen ghelijcken een onbequaem Tafereel daer uvetenden, en on-uvetenden mochte op ooghe-sparren, ende Sinne-duyden; ende yet sich selven toe-eyghenen. Doch de Leser uvert gheseyt, dat hy niet blijft hanghen met de Sinnen aende Mallicheyt selve; maer, neme dese oeffeninge tot vermaeck, en tijd-corting, als een gering geschenck van een onbedreven Kunst-soecker; die het met goede meeninge yder op-offert; vol van betrouwen, datmen alle mis-slaghen sal inde beste vrouwe slaen. Dan ick hoop, off twijffel niet, oft ghy Leser sult U. E. hier beneffens verlusten int ontvrouwen vande Zeeusche Nachtegael: de welcke met veel gheleerde voor-treffelijcke Sinnen uvert uytgesonghen, met dryderley ghesang: Vaerom die ten hoochsten dient voor ghe-draghen, eermen sich aent Tafereel vergaep. Het schijnt dattet

VOOR-REDEN.

niet kwalijk souden passen dit overck by de Nachtegael te vengen, (doch) de vveerde Leser sal daer geen maect in ghestelt vverden: maer, hoope dat by matelijck sal vvesen int oordeelen, ghelijck dit volghende vveersken sich laet verluynen;

Leser, siet ghy somtijts fout,
Vonnist daerom niet te stout;
Denckt de maecker is een mens!
Niemant soeckt en vind' zijn wens.

Hier mede vaert vvijslijck vvel. Gedaen in Middelburgh, int by-
vvesen der bloeyende lustighe Maent Mey 1623.

MIDDELBURCHSE
LA VWER-HOF.

Ofte
Rust-plaetse, van MERCURIUS,
ENDE
Des selfs aenspraecke tot alle Const-beminders.

WAnneer ick heb bestaen, uyt wijt-beroemde rijcken,
Naer Oost, en Zuyd, en West, en Noorden heen te kijkē,
A En

En wederom aldaer, de Sonne, met de Maen,
 Staegh gins en weder-deur, de Starren heeft gegaen:
 Alwaer ick inde Locht, geduerich bleef aent sweven,
 Om op het aertsche rond, te sien het menschen leven;
 En watter is voor cunst, by yder een geleert,
 Of watter is gheacht, of watter is gheheert;
 Of watter int getal, der goden is vercooren,
 Of wat het ooghe fiet, of oore wenst te hooren,
 Of wat in eenich hart, gheduerich woelt, en speelt,
 Of wat door sinnen-breyn, can werden voort geteelt.
 Gelijck men heeft gesien, al watter in *ATHENEN*
 Genomen is ter hant; maer is nu heel verdwenen!

M I N E R V A, met haer staet, is straffelijck ver-
 stoort:

Daer wert van gunst, noch cunst, Eylaes! niet meer ghe-
 hoort.

Wat heeft my dan beweeght? dat ick de *Nylsche stranden*
 Niet meer en overgae; en kies nu ander Landen,
 Daer ick als nu, en dan, laet hooren nieu getuyt,
 Van *driederley-gefang*, van mijn geboude *Luyt*.
 Een *Luyt*, een aerdich *spel*, die traege, domme sinnen
 Kan wijfen op de baen, om *reden-cunst* te minnen:
 Een *Luyt*, een *speel-getuygh*, daer *Heymenis* in rust,
 Die blyschap maect bedroeft, en droef heyt weer verlust.
 Een *wel-geluckigh spel*, dat my heeft doen bewegen
 Tot ick, een soet getreck, van willen heb gecregen:
 Een wil, een eygen sucht, tot *souckers*, vande *cunst*,
 Die my, en mijne cracht, gaen dragen groote gunst.
 Het *Oosterberger-land*, placht naerstelijck te letten
 Op *hoofd*, en *handen-cunst*, haer eygenschap, en wetten;

Soo lang, als ick by hun, wert vriendelijck onthaelt,
 Wert yder een van my, gewesen en *vertaelt*.
 Maer als de felle *Mars*, eylaes! begon te *branden*,
 Soo lach de *VVeten-cunst*, met druckelijcke banden:
 En fiet! het *Duytsche-volck*, eertijts van my vercracht,
 (Blijft nu in tegendeel) als buyten mijne macht.
 Dies laet ick haer by *Mars*, het loos *Salpeter* maelen,
 En ben nu metter vlucht, int *Nederlant* gaen daelen;
 Alwaer ick sonder fout (peyns ick) of man, of wijf
 Sal vinden, die mijn *Fock*, can nemen op het lijf.
 Mijn *Iock*, en is maer *lust*, en *sucht*, tot nieuwe dingen;
 Een *vesentlick-vermaeck*, een *spel*, een *tael*, een *singen*;
 Een *hoop* van goede *saem*, een *loon*, een foet *gevvyn*,
 Een onbegrijp'lijck *dinck*, een *lock-aes* vande *min*.
 Mijn *slangen-staf* gebiet, dat niemant sal vol listen
 Met pruylich, vuyl-gekijf, geduerich loopen twisten:
 Of als in dat geval, geen reden wert verstaen,
 Soo vliegh ick weder voort, en kies een ander baen.
 Daerom is mijn gereys, door landen, ende steden,
 Om dat ick sou voortaan, begaeven *cunst*, en *reden*,
 En storten veylich uyt, een sinnerijke schat;
 Wanneer een naerstich hoeft my lieve *koost* en *vat*.
 Daerom heb ick veortaan, gaen wijd, en syd, belenden,
 Om t'eenemael *Zuydt-vest ten-VVesten* heen te wenden;
 Ontrent, en in een *Land*, vol *Borgerlijck* gewoel;
 Daer *reden, cunst*, en *eer*, mach blijven op de *stoel*.
 Daer altijd woont een volck, die met beseylde huysen,
 Staegh in *Neptunus* velt, geweldigh kenen bruyfen:
 Die met haer hoogh gebied, de *Moor*, en *Indiuen*,
 Door wetenschap, en kracht, haer maecken onderdaen.

Daerom ick was bewuft, dies kreech ick groot verlanghen,
En snelde mijne vlucht: Ick draeyde mijne ganghen;

Ick keerde gins, en weer; Ick vloge voort en voort,

Op dat mijn stemmich spel, by haer mocht zijn gehoort.

Soo haest ick was gedaect, doen poochden ick te rusten,

Om my dan by de Zee en strant te gaen verlusten:

Ick setten heel te rug, het *sinne-breuck* gequel,

En sat, en sanck een *Lied*, ontrent een harders-stel;

Daer ick niet meer en sach, als dick-gewolde schapen,

Die in het siltigh groen, haer spijsse ginghen rapen:

Het graege diers geknars, verheuchden in mijn sanck,

Tot dat *Vrou-vedergalm*, riep met een nageklanck,

Siet hier; yet hier, yet hier: de *Zeeusche Nimphen* keecken,

En riepen *Goden-orient*, comt herwaerts uyt de kreecken:

Laet nu het *Zeeusche vrouwt*, ghenieten van dijn *spel*;

Coomt doch, ey lieve coomt, het gaeter wonder wel.

Ick was gelijk verset, ick sach de *Zeeusche weyen*,

Vol deftigh, lustigh volck, sich om en-tom vermeyen:

Daer wasser veel gepaert, ghevlochten hant aen hant,

Vol troeteling van leughd, en minnelijcken brant.

Men hoorde soet gejol, langs heen de groene claver;

Men sloecher op de *Luyt*, met dreunich bly gedaver:

De *Vedels*, en 't *gesleuyt*, en hollen *rommel-Bas*,

Gaf dommelich ghetier, oft onder-donder was.

Een yder scheen vol geest, ten hooghsten op ghedreven;

Daer wert een aerdich *dicht*, en *sange-lied* gheschreven,

Ter eeren van het *Lant*, en *Lucht*, en *Vrucht*, ghebou,

Van watmen siet, of weet, of wel bedencken sou.

Terwijl ick mijn vermaeck heb in het *Lant* ghenomen,

Is strax een ongheval, my op het lijf ghecomen!

Want

Want als de *Water-Godt*, mijn wesen heeft gekent,
 Soo heeft hy sich terstont, tot mywaerts toegewent;
 Met yffelick ghesicht, en vreesfelic gheklater,
 Drong hy met groot gebruyts, door 't soute golven-water.
 Sijn lichaem was beschuymt: zijn paerden staecken op
 Haer slymich-gladde-lijf, en hart geschubde cop.
 Des *Grysaerts* groot gevolgh, de *Trytons* met haer schelpen,
 Die quamen opgeruft, om haren *Vooghd* te helpen:
 Sy guysden met de vloet, en spëitten met een vlucht,
 En sloeghen na my toe, met vreesfelic gherucht,
 (Dit gladde Zee-gedrocht, was tot de *wraeck* genegen,
 Om dat ick eertijts had' behendelic gecreghen
Neptunus lijf-geweer, of *dry-getanden-stoek*;
 Waer uyt by hen tot my, gheduerich bleef een vrock:)
 Daerom ick nam de vlucht, en stijghde na de wolcken,
 En seech weer by 't gewoel der *Middelburchse* volcken;
 Daer my de vlugge *Faem* had onlangs van geseht,
 Als datmen my ter eer een *Beelt* heeft opgerecht.
 Daer is de rechte *Plaets*! ô *Rust-huys* van behaghen;
 O *Plaetse* van bescherm, voor alle snoode vlagen.
 Daer sal, al wat ick weet, gaen werden wijt vermaert,
 Al wat door sinnen-breyn, can werden recht verklaert.
 O wel gewenschten dagh! nu voor my is ghevonden;
 Een *Lant*, een *Stadt*, een *Huys*, daer *Cunste* wert ghebonden:
 Een *Plaetse*, daer de *Faem* met *Letter-druck* verbreyt,
 Al watter dient gedaen, al watter dient gheseyt,
 Hier, ismen inde weer te bootsen naer het leven;
 Hier, wert de *Schilder-konst* geleert, en hoogh verheven:
 Hier maectmen al't gewet, by yder een gemeyn,
 Hier straelt de *Cunst* sich uyt, gelijk een *spring-Fonteyn*.

Hier fietmen fraey en net, de wel-geplante-*paden*,
Cruys-wijs, vierkant, en ront, met *bloemen* overladen.

Hier gaet men uyt, of in, twee dubbel-gaeldery,
Van boven schoon vergult, en onder schildery.

Hier is, wanneer de Son climt op het alderhooghste,
Een lommer-coele-plaets, int alderschoon, en drooghste.

Hier is een tonge-luft, en veelderleye vrucht:

Hier is een vetten gront, een open soete licht.

Hier wert men oock ghewaer, de *VVyser* van de daegen;

En snelheyt van den loop, der vlugge *Phæbus* wagen.

Hier gaet of oudt, of jonck, beduyden op het *kruyt*,

Dat *vater*, *locht*, en *vyer*, en *aerde* voed' de *spruyt*.

Hier inden *Palmen-hof*, en plaets der *Lauverieren*,

Gebied ick evenstaegh, der *Zeevrven* hoeft te cieren.

Hier heb ick volle macht! hier toon ick heerschappy!

Hier houd ick nu mijn Hof, by *Boucken-Druckery*.

Ghy dan coomt altemael, die met dijn constich schrijven

Het menschelijck geslacht, tot *reden*, aen kond' drijven:

Coom herwaerts, *treffelyck-volck*, en brengt dijn hooge stof,

Hier binnen, by de *Beurs*, hier buyten inden *Hof*.

Hier sal men na de *Const*, dijn' *Geeften-rycke dingen*,

Door *teycken-schilderconst*, een beeltenis aenbringen.

Men sal het tot vermaeck doen snijden op de *Plaet*,

Op dat het voor het oogh, sich lustighlijck ghelaet.

O wonderlijck gesicht! wat sien ick nu op huyden,

Voor *treffelijck getree*, van eerbaer wijse *Luyden*.

O loffelijck *ge-volck*! daer ick als nu, en dan,

Sal noemen, wat hun *geest*, te voorschijn brengen can.

De *Ridderlijcken Schott*, vol hooghgeleerde reden,

Coomt als een *Burger-vooght*, als vooren uytgetreden,

En fingt een lofgefang, vol *Hemels* foete vreucht,
 Dat meer, als eenigh fpel, een fedich hart verjeucht.
 Dan, fietmen *Beaumont*, en *Cats*, ftaegh onderrichten,
 Het werelts groot geflacht, door man, en wijve plichten:
 Hoewel den *laft* des *Lants*, hun op de fchouders perft,
 Soo wert haer *Richters-hoofst*, ftaegh met gedicht ververft.
 Siet! *Hoffers*-hofgefin, fpreeckt niet van minne-grille,
 Maer neemt een hooger ftof, tot deucht, en goeden wille.
 Daer coomt noch een beroemt; 't is *Borffel*, die een *strant*
 Can brengen, vande *Zee*, int beste van het lant.
 Hier fietmen int gevolch, een wonder om t' aenschouwen!
 Eén *Parel* deser eeuw! een *Spiegel* voor de vrouwen!
 Die nu, vry metter daet, mach heeten *Zeeufchen roem*;
 't Is noodich dat ick die, hier tuffchen beyden noem:
Iohanna Coomans ift; die by het kinder wiegen
 Dicht, hoe een jonck gefel, geen maechden moet bedriegen;
 En weder, hoe de mens, den jaren-tijd aendleeft,
 In al zijn doen, en laet, terwijl hy ftreeft, en fweeft.
De Bruyn, verlicht de jeucht, van uyt de minne fuchten
 Te climmen voort, en voort, tot borgerlijke tuchten;
 En ftiertfe met zijn dicht tot inde *Hemels-feeft*,
 En hout fich hier beneen, noch befich met zijn geest.
Luyt, geeft een nieu geliyt, vol wel gefette woorden,
 Hy brengt wat voor den dach, dat niemant noyt en hoorden.
 Maer als men *Pucteman*, en *Hobius*, hun naem
 (Of hare wercken fouckt?) die loope by de *Faem*.
 Doch! als ick noch aenmerck, van die ick hoord' te noemen,
 Soo valt den tijt te cort, om die als nu te roemen;
 Maer laete die voor eerft, vertoonen of hun luft,
 (Hier inden *Lau-ver-hof*) eenmael wert uytgeruft.
 Coom dan, hier ift te doen, coom herwaerts *Conftbeminners*,
 Coom naerdert desen *Hof*, hier woonen *Cunfte-vinders*;

Coom vryelijck in huys, coom fiet, en biet, en vraeght?
 Men vint hier veel gerief, al wat een mens behaeght:
 Het sy een handigh-spel van *Fleyten* en *Schalmeyen*,
 Off watmen tot verlust, sou cunnen toe bereyen;
 Van *Luyt* en *Syter-spel*, en *Vedels* groot en cleyn,
 En watter by *Musijck* noch vought, of is gemeyn.
 Wil yemant *Schildery*, of *Prenten*, *Boucken*, *Buysen*,
 Of aerdich goet *verlackt*, tot ciersel vande huysen:
Compas, en *Vyren-verck*, of *Kaerten* cleyn en groot,
 En watter tot behoef dient voor een *Zee-pylot*;
 Dat vintmen hier te coop, oock *Messen* om te snijden;
 (Wanneer een rijcken disch, dat rustichlijck can lijden.)
 Behouft een soete *Bruyt*, een gulden *Maechde-Croon*,
 Al eer sy uyt haer jeughd, betreet den echten *Troom*?
 Hier, vint sy haer gerief. Noch is hier al te vinden
Verfcheyden Gramery, voor alle nieu-gefinden:
 En wie een *Brylofts-dicht*, of *Liedt*, of ander stuck
 Begeert, die brengt hier, men sal 't door *Letter-druck*,
 Gaen doen in alderhaest: en daer benevens toonen,
 Dat niemant sal vergeefs, dat constich werck beloonen:
 (Want als de *Conste* niet, wert mildelijck begoet,
 Soo gaet eylaes! de *lust* en *arbeyt* onder voet.)
 Wel aen dan *Zecurvs-geflacht*, vol hooch ghedreven lusten,
 Ick sal voor dese mael, mijn spreekken laten rusten:
 Op dat mijn hevich-breyn, niet over hoop en rolt,
 Gelijck een swijmich man, die lossich suysebolt.
 Ick late dy voortaan tot mijner na gedachten,
 Een aerdich *Gulden-Beelt*. Vaert wel: Ick gae vernachten
 Weer op een ander plaets; van waer ick sal besien,
 Het *Sim*, en *Minne-mal*, van jong en oude lien.

V Y T - R O E P

Ofte

B O E L - C O O P .

Van

M A L L E - P R A C H T .

GAe-by, Gae-by, Gae-by, Men salder gaen verveylen,
 Seer veelderhande moy, van malle-trotsery;
 Hier schuyld wat nieuwer-nieu, staeb-by, men salt verdeylen:

Wie soeckter leughden-wens, en vreemde limery?
 Wie hier een loose Pruyc, met glinster-glad behangen?
 Wie bieter een ghebodt; wie roepster Ick (of Mijn.)
 Wie soeckter noch wat meer, van datmen noch sal langen;
 Wie bieter na wat Fraeys? 't sal opgheworpen zijn.
 Wie hier een Kartel-kraegh, met een genopten Bouwen;
 Wie hier noch dergelijck, vol tipjes op-ghetoydt.
 Wie noch, Gae-by, hier zijn, twee bof of Mofse-mouwen,
 Wie dan noch wat gefronst, dat voor, en achter ploydt.
 Wie bieter naer een Rock, vol reepen, boorden, banden;
 Wie bieter naer een Greel, of ander vijs ghequick.
 Wie bieter na verdeck, van botte-wyle handen:
 Wie bieter na ghevelecht, van zijdelijck-ghestrick.
 Wie bieter, na ghevaey, van lichte proncke-veeren,
 Wie bieter, na borst-cieraet, van Parels, Gitt, of Goudt.
 Wie bieter na ghespoock, om dat geen Son mocht deeren:
 Wie bieter na wat meer, daer maecke-moy van houdt.

B

Wie

*Wie bieter noch? sta-by, hier zijn noch schilder-doosen,
 Wie biet na plaester-pronck, met puyst, en sproet-verdrifft;
 Wie soecker dat een Queen haer delluuvheyte doet bloosen:
 Wie noch een dit, off dat tot schoonheyte voor het lijf.
 Hier is, gae-by, noch keur van opgheschorte broecken,
 Hier is noch buyck-verdeck, deur-hackelt, en gesnipt,
 Hier is noch wat een quant tot nette-pracht kan soecken,
 Hier is, noch wat dat aen veel kanten hangt geslipt.
 Hier is een hals-ghekrul, en fokelet met snoeren:
 Hier is een Scherref-bart beset met pluym-ghewaey:
 Hier is een staele-spit, om aen het lijf te voeren,
 Hier is ghekante zijde, en puyc van meenich fraey.
 Hier is een mans Kapoot deur-naeyt met kiere-mieren.
 Hier zijn de Laersen weyl! en spooren, sonder paerdt!
 Hier is noch, wat men vveet, off mach, off kan versieren.
 Hier is noch roock, en smoock, van goe Toeback ghespaerdt.
 Wel nu, wie bieter gelt? wie bet als enckel svrijgen?
 Men roept hier al op dach, (sta-by die strackx betaelt.)
 Nu eens-en anderwerff, de slach sal yder krijgen:
 Wel hoortmen niemant niet? waer toe dit opghaelt.*

---

*Als Adam heeft gespit; en Eva molck, en span,
 Waer vond' men doen de pracht van Vrou, en Edelman?*

MANNE-MALL

Van

DICKE-LEENDERT,

en Lijsje Teunis, met Ioncker Maerten.

AENDEN

Achtbaren, Conft-rijcken, I A C O B de GEYN, de Jonge.

Dicke-Leendert.

Lijsje Teunis moye meysje
 Staat een lutjen, hoort een reysje:

B ij

'k Heb

*Bevondelicheyde
 vande Boersche
 vryagie.*

'k Heb staan wachten as een uyl,
 Naa jouw soete suycker-muyl:
 Want ick hadde groot verlanghen,
 Tot jou schoone, roode wanghen;
 Daerom quaaam ick aldus graagh,
 Wel tien-avonds; en van daagh
 Om eens, om komfoort te spreecken,
 Dat ick ses-mael sou ter weecken
 Praaten, als een lustigh gast,
 Dat foo wat by 't vryen past.
 Nou, dan *Lysje* goelijck diertje,
 Gauwe toch eens om een biertje
 Mit ons beytjes; laate wy
 't Same sitte zy, an zy:

*Boersche goet-
 rondb yde, ende
 vrouwen gunst.*

Of, siet gunder zijn goe weyen
 Daar wy meughen mit ons beyen
 Kouten, lustigh uytter borst,
 Langhe-woorden as een worst,
 Lang, verfinne, langhe vraaghe,
 Lang, verwachte, lang verdraage,
 Dat zijn dinghen, die de min
 Wt laat gaan, en weerom in.

*Boersche Minne-
 wils.*

Ey! soet troofje, lieve susje!
 Datje mijn eens gaaft een kusje,
 't Waar, mijn leven 't waer mijn jeughd,
 't Waar, mijn lieffte beste vreughd!

*Boersche Vryers
 loet-dwackelbeeydt,
 niet prijslyck.*

*'t Sijn Lincfers,
 die om de hoecken
 willen.*

Com ey goetste! laet ons sitte
 In de koelte, uyt de hitte!
 Gauwe gunder deur die dreeff,
 Na mijn Oom, mijn Meuy, mijn Neeff;

Daar

Daar is room mit suycker t'eten,
Mit beschuyt, en lekker beeten,

En oock vette-vorffe Kaas;

Schape-kaasjes over-maas,

Kaafen zijnder, d'een deur d'ander

Groene, geele, wit en ander,

Graafde-butter as een Goud,

Worter lydich wel geboud:

Soete-melck gheroert mit eyers,

Aer-gherecht ghekoockt mit beyers:

Wafels, Taartten, lekker Vlaan

Selmer vinden (soo wy gaan.)

Lieff, begeerje soete koocken,

Heel, off brijfel-cleyn ghebroocken?

Gaat dan mitme naar een Craam,

Eyft de sticken by heur naam?

Wilje koocken van Schoon-hove,

Wilje knap-koock, deur 'e klove?

Hacktse selver op den Block,

Vat de Bijl stijff mit de stock,

Hest jouw handen, laetse wancken,

Roertje knietjes, schod jouw lancken,

Soo den eersten hack niet vat

Geefse dan noch wat van dat.

Meughje niet meer soete kruyme?

Hier staan keerse, peere, pruyme,

Soete neute, cleyn, en groot,

Teunis-kint houw op jouw schoot;

Off je neusdoock, off je beursje,

Off je schort, off onder-keursje,

B ij;

Laat

Mallers-foep-
lyst.

*Neutjes-kraecken
is goet, voer die niet
veel en kunnen pra-
ken.*

Laat ons (wy dan) sockert bey

Gaan, daar ickje flus off sey:

Neuten felle mondigh smaake,

Neuten hoorme wel te kraake,

Neutjes-kraake tijt-verdrieff,

(Asme niet en bijtt te stijff.)

Och! dat wy ant fitte raackte,

En somwijl een praatje maackte,

En dan eveftaagh een lach,

't Duerde wel een heelen dagh!

Lijsje Tennis.

Dicke Leendert, vunsen kaacker,
Benje dan een nente-kraacker?

Off en keunje niet je woordt

Snibbe-snabben, as het hoordt?

Sinje nouftigh om te spreecke,

Praat dan niet mit linkers treecke;

Kom an gauwe naar het groen,

Daar ons numment kan misdoen;

Daar de veugels lustigh singhen,

En de lucht, en 't wout bespringhen,

(Die verscheyen, altemaal

Queelen soete seumer-taal.)

't Nachtegaeltje, met de Lyfter,

Mit de Crekel soete kryfter,

Mit de Quackel as die slaat,

Mit de Vinck heur doen en laet,

*Boeren zijn gaer-
see inden vilden
Vogelen-sack.*

Mit de lieve Tortel-duyfjes,

Mit de Kyvits mit heur kuyfjes,

Mit de gaauw en meepse Spreeuw,

Mit de Craey (en heur gheschreeuw,

Mit de Craen, en Reyghers reppen,

Mit de Oyevaars heur cleppen,

Mit de Mosjes geyl ghetier,

Mit de Swaluws snel gheswier;

Mit den slechten-sanck der Pauwen,

Mit den ouven-deun der Cauwen;

Mit den uyl, die kiest den hoeck,

As de spottert roept Coeck-coeck!

(Coeck-coeck *Leendert*, 'k moet wat jocke!)

Laat ons hier wat bloompjes plocke;

Kraacken altemets een neut

(As een ouve peete-meut.)

Lieve knecht! ick macht niet lije

Datje mijn altans comt vrije!

Iy bent al te ronden gast;

'k Ben met jouw niet seer é past.

Siet doch eens, hoe mijn doockhuys je

Staat ghelijck een Doffers-kuyf je,

Fraey gheployt, ghestickt, ghekant,

Op de steetsse nieuwe stant;

Siet! mijn lijfjen heyt bragoenen,

Siet mijn kousjes, siet mijn schoenen,

Siet mijn schortt, en keurs, en kraagh,

Siet van boven tot om laagh.

Siet mijn neus, en mond, en ooghen,

Siet mijn knyen, mijn elle-boogen,

*Dat Wyfters met
de knechten spotten,
is quaet.*

*'t Is groot misver-
stande, datmen
door toyen, ende
moyen meent beter
te doen als zijns ghe-
lijck.*

*Vrouwe schoon-
heyt, is maer eenkel
vraer, ende ver-
gaet lichtelijck.*

Siet, mijn witte Ioffers haân;
 Siet mijn blicke-schoone taân,
 Siet mijn lippen, siet mijn kaaken,
 Sietse bloofen (as scharlaken;)
 Siet mijn ooghjens eens, hoe bruyen
 (Lijck een Caauwtjen op sen kruyn.)

Ben ick niet een soete beckje?

Leendert, 't lijkt jouw niet een treckje;

't Lirromdom staat al te braaff

Om te zijn een boere-slaaff.

Och! de moet souw mijn ontvallen

Dat ick mit jouw most gaan brallen

Aldus pronckigh, prits, en schoon,

Drillen, as een beurs mit vloôn;

Hier te Curmis, daar ten eête,

't Sou mijn altijd zijn verweten

Van mijn speul-meyd, of heur sus,

Leendert, geeft die eens een kus:

Seeper Vaar, 't zijn nette Vrysters!

Oock geen trotse, grynse-bytsters,

Die heur maar wat soet bekoordt

Crijght wel licht, een hechte woordt.

(Die mijn noch vrydt,) is een Lantsfert,

Kaatser, trouwer, en een danfert,

Hy kan speulen oock een deun,

't Is een weytſen goet-mans seun;

Iaa! hy valt mijn wel soo moelick,

Iuyft, om dat ick ben wat goelick!

(As ment recht uyt segge moet,

Soo mint hy mijn, en mijn goet.

*Men behoorde
 niemant eygher te
 gunnen, asmen sel-
 ver beghert.*

*Het is al ons
 't hebben, te doors.*

Nouw *Veynt?* wilt jouw praaten staaken;
 Want de tijdt die sel haast naaken
 Dat mijn weuytfert uyt de sté,
 Sel gaan doen, as jy flus dé:
 Siet eens! souw hy gunder coomen?
 Off sint jocken, off sint droomen;
 Is hyt? souwt oock? Ia hy ist,
 (Soo mijn oogh niet heyt gemist.)
 Gaat vry *Leendert* voort schaveelen,
 Daar souw byster veul verscheelen
 Tusschen jouw, en tusschen mijn,
 wegh *Vaar*, wegh ten sel niet zijn.

Dicke-Leendert.

HOe dus *Lijsje!* wel wat duycker!
 Zijn dat woorde soet as suycker?
 Wat een blaas, 't is bitter gal;
 Dit en sluyt toch nietmend'al
 Datje mijn nu aldus spijtigh,
 In soo grynend', in soo bytigh
 Off gaat segghen as een geck,
Lijs, is dit een Vrysters treck?
 'k Hoop niet eens, dat jouw ghedachten
 Soo verlopen, soo verfmachten;
 Souje mijn! (*Jck, moye knecht*,)
 Tans, niet doen gelijkje plecht?
 Wel dan alderlieffste foetert!
 Waarom minje toch een vroetert!

*Eyghenschap van
 schyn-liefde ghelijcke
 soet, doch heeft bit-
 tere na-smaeck.*

*Vley.n, en smecken
 is te vergeefs, by den
 onwillinghen.*

C

Off

Off een Vryer uyt de stadt,
Beckje, waerom doeje dat?

Troosje-moer, mijn harte dief je,
Seght eens, ben ick niet jouw liefje?

Waerom segje dan loop heen!

Sel ick nouw een blauwe schein.

An mijn bienen moeten dreeghen,

Snotte-muyle, trane-veeghen,

Is dit liefde? 't is een droes!

Hats, mijn hoofd dat wortme kroes!

'k Loop om jouw, deur slick deur slobber,

't Schijnt, jy achtme voor een schrobber,

Off een aeren kaalen brock;

Al om dat ick mit een stock

Soo wat sommels stijf gae trappen,

Hebje daarom soo te snappen

Loomen, krommen kinckel-boer?

Neen! com hoor eens *Lijsje-moer*,

't Ongsent weunen oock wel troosjes

Maar ten zijn gheen suyre-kroosjes;

Ia, se benne soet en dweê,

Soo ick doe, soo doense meê:

Teuntje, Pleuntje, Soetje, Wijve,

Ginghen om een Vryer kijve

Die noch slechter was as ick,

Een, die manck ginck op een krick!

Gaan ick dan mit lange pompen,

An mijn voeten houte klompen,

Wat mis-hand een Land-man dit?

Hly loopt, as een ander sitt,

*Men behoort sich
niet te stooren, in
dubbel-weynsry.*

*Roemt noch pocht
niet.*

*'t Schiet niet, al
houtmen zijn ghe-
woonlycke dracht.*

Om zijn neering, om veel saaken,
 Om zijn goed' tot gelt te maaken
 Moet hy douwe, stouwe, treen
 Deur het land, en sand, en veen.
 Ick kan ploeghen (*Lieff*) en saeyen,
 Dorffe, wanne, spitte, maeyen,
 Hoyen, schoyen deur het gors:
Lijsje waarom grynje nors?
 Dreegh ick ruyme wolle wanten
 't Is, om dat ick wel can planten;
 't Is om dat ick mit de spá
 Weet te steecken, diep, en drá.
Lieff! jy comt mijn staag te voren!
 Hoort een reysje? laet eens hooren
 Waar an dattet noch al schort
 Dat ick dus verschoven wort;
 Maar gants-wolve, felt niet wesen!
 Moet ick wachten! moet ick vreesen!
 Moetme voor een soete-kindt!
 Die ick schendigh heb ghesindt
 Suchten, duchten, claaghen, weenen,
 Schodde-beven, drille-beenen,
 Sel? ick voor mijn *Lijsje* lieff
 Wech gaan sluypen, as een dieff?
 't Spijrtme deur mijn kinne-backen!
 't Is geen jock, noch kacker-lacken,
 Dat ick hier, in spijt, en noot,
 Word' halff paars, halff blauw, halff root.
 Soete *Lijs!* daar comt jouw Vryer!
 (Mijn beletter, mijn benyer!)

*'t Schijnt dat de
 Boeren oock de kunst
 weten van aenhou-
 den, daer wat te
 haalen is.*

C ij

Waarom

*Bieren, en steeluy-
den, zyn eens ghesint
in begeerlijckheit.*

Waerom blijft hy niet in sté,
Dat hy soockt, dat soock ick mé?
Och! waar sel ick doen mijn clachten,
Meysjen ick ben vol ghedachten!

Och, och, och! mijn smodder-beck,
Ick gae nae gunt hooge-heck!

Daarje mijn selt, as een subben
Keund sien pruylen, en sien dubben,

En sien gaapen as een mop,
Mit een omghedraeyde kop!

Mit een hoet-vol-vijse-sinnen,

Die omloopen van het minnen;

Denckt eens! ist geen sel verdriet

Datmen weend, en meend, voor niet?

*Die coemter af,
van liefde-malven!*

'k Mach wat leenen op mijn stockje;

Praaten altemets een brockje

Van mijn kruydigh, moye *Dier*,

Oorsaack van mijn vlamigh vyer;

Oorsaack van mijn vorde loope,

Oorsaack van mijn nietigh hoope;

Oorsaack, dat ick tans moet staap

Heel beteutert, en belaan.

Soete beckje, lieve *Lijsje!*

Soeter as een jong *Partrijsje*,

Soeter as een suyge-lam,

Soeter as een druyve-stam;

Soeter as rosijsne, vyghen,

Soeter as men weet te cryghen;

Soet, en dickwils op een uyr

Weerom bitter, wrang, en suyr.

Dan oock weer eens mack, en drolligh,
 Dan eens fell, en dan hobbolligh,
 Dan eens swack ghelijck een riet,
 Dan eens min en meer as niet.

Aye-mijn! staat dit niet oolick
 Dus te gaapen as een moolick?

Ay! het doetme wel soo wê
 Van mijn neus off, tot mijn tê:

Hadd' ick nu wat pruyme, korffe,
 'k Sou mijn hartje wat vervorffen;

Off had ick wat soete koock
 In mijn diepe langhe-broock:

Off wat neutjes om te knappe,
 Om niet langher dus te snappe

Van mijn leet, en bitter-clacht,
 (Daar den *Sté-kawuv* tans mé lacht.)

Maer wat brast mijn *steetse* linckers!
 Pratte, kaale, trotse flinckers;

Die gaan duycken in heur kraagh,
 Ofme 'k weet niet wat en saagh!

Die gaan kretsen mit heur degghen,
 Strijcke-voete, straate-vegghen;

Mit heur uyt-ghehoolde schoen
 Doense, (lijck ons haanen doen.)

Hadd' ick pocken, lempen, zeeren
 Onder Zy-fetyne kleeren,

Dan sou *Lijsje* mijn dus niet
 Laate staan, in dit verdriet:

(Mit verlof mocht icket segghe,
 Duse Vryster lijkt een dregge,

*Vryer vrucht u,
 voor sulcke slage.*

*Hylacht soo veel
 die na lacht, als
 voor.*

C iij

Die *Dubbelle aanboud.
 sters, machmen wi
 ghelijcken by een
 haek-achtige dregge.*

Die an alle kanten haackt
 Waarse vadt, off waarse raackt;)

Raacktse by de sté-ghesellen,
 Stracx gaet sy heur monckje stellen
 Mit een luffers-schijn ghelaat,
 Nade vuyle *Steedse* praat!
 Komtse weer by mijns gelijcken,
 Die weet *Lijs* dan fraey te strijcken
 Pap, en heunigh om de smul,
 Datme schier, word' mall, off dul.
 Dat zijn dubbel-Vrysters streecken
 (Wat ghemaackt is) weer gaan breecken!
 Dat is 't rechte minnen-net,
 Dat noyt op geen visje let!
 ('t Lijckent oock wel onse fuycken,
 Daar de vissen binnen duycken;
 Maar (och arm!) aft fuyckje sluyt
 Dan, soo wildert visjen uyt:)
 Kon ick oock van 't netje raacken
 Dan en waarder niet te kaacken,
 En te wachten as een man
 Die niet gins, noch weer en kan.
 Al ben ick een lutje toertigh,
 Dick, en drolligh, bot, en boertigh;
 (Nochtans weet ick wat hy lijdt
 Die zijn Vryster word' ontvrijdt.)
 Ist geen pijn een *Meydt* te myen!
 Datme hier dus van ter syen
 Moet staan kijken, as een vent
 Die geen wit, noch swart en kent?

*Fuycken, mach-
 men ghelijcken by
 loofse liefde-netten.*

*Boeren weten
 waer Weetien soo
 zwel, als andere.*

Sietse kussen ! sietse lecken !

Sietse titsen ! sietse gecken !

Siet hoe weeligh dat de *Meydt*

Al heur liefde van mijn leydt !

Help, maats help ! ist niet wel droevigh

Dat ick hier soo byster sloevigh

Staan en pinck-oogh, mit ghequel

Na dien slimmen sté-ghesel ?

Die soo luymigh an quam schoyen,

In gaat leggen flicke-floyen,

By heur, die ick selver meen,

Die ick wens, en anders geen :

't Sel toch *Lijsje* wel berouwen

Soose umment aers gaat trouwen

Aers, as mijn, (off mijns ghelijck

(Die hier dus onnoosel kijck.)

Maar wat helpt ! sy acht geen suchten !

Sy houd' meer van nieuwe-cluchten !

Lijs speelt liever mond, an kaack

Mit dien vyfen *steedsen* quaack.

Lijs, doet niet as ginne-gabben !

Ickke, moetet hoeft staan krabben !

Geyl-moer houd' meer van 't ghebroet

Die maar lieven om het goet.

Sotte *Lijs*, mind' schuttel-lickers,

Straate-slijpers, vrouw-verklickers;

Watter by een maaghd' gheschiedt,

Dicht-men in een schampich liedt ;

Is een *Vryster* swart van tanden,

Krom van voeten, bot van handen,

C iij

Scharp

't Wonschen en helpt niet.

Boeren zijn soo onnoosel niet, als sy schijnen.

Malle-gramschap is een wet-steen van nieuwe liefde.

Scharp van neus, en ruym van mond,
 Voor ghebultt, en after rond;
 Sietse loens, of wat ter sije,
 Gaatse slommich-scharrel-glije,
 Iffe plat, off hol-kamuys,
 Slim van hals, vol sproetigh-gruys;
 Rimpels, daaltjes, puytjes, feertjes,
 Kloofjes, roofjes, pleckjes, weertjes,
 Bruyn, off delluw, flets, off flap,
 't Raackt terstont heel op de klap
 Vande meepse, steetse vincken,
 Die soo lonckigh gaan en lincken
 Deur de Poorters-woel-ghebuyrt;
 Daarme spind en naeyt, en schuyrt:

*Stedsche Vrouwen
 ghekyff om onyle
 beuseling is bespottelijck.*

Daarme hoord, en liet staan kijve
 Oud, en longe longhe-wijven
 Om een alder-alder mis
 Dieder uytgheworpen is.

Gieter yemant morsigh waater,
 't Maackt terstont rumoer gheklater;
 Om wat vullins, dreck, off nat,
 Spreecken *stee-luy* 'k weet niet wat!

Och! dat *Lijsje* docht, en wiste,
 Hoe sy nouv heur tans vergifte!

Datse staagh heur lieve-lust
 Legt, an steetse waggel-rust:

*In de Steden
 woont geer gherust-
 stichydt, maer in
 tegendeel veel ramp
 en onghewal.*

Want, sy pleeg soo wel te weten,
 Wat in ste'en, al is te eeten;
 Watter oock noch gaat in swanck,
 Onder nijd, en dwanck, en stanck.

Waerom

Waarom gaat toch *Lijsje* veynsen!
 Anders spreecken, anders peynsenden
 As heur hart, en mijn hart weet,
 Doe sy lachten, as ick kreet,
 Doe sy fuchte, as ick jockte,
 Doe sy mijn, en ick heur lockte,
 As ick kreegh, (en vry mocht doen)
 Lonck, om lonck, en soen, om soen.
 Siet! hoe kanse een verlegge,
 Die soo vast staat as een hegge
 Op zijn woord, en platte re'en,
 Op zijn ja, en op zijn neen!
 (*Lijsje* denck ick) waarje eerlijck,
 Iy souwt wesen, mijn begeerlijck:
 Iy souwt doen, het geenje fey,
 As wy saten inde wey;
 Doenje riep, mijn lieve mantje!
 Deftigh, heftigh, trefstigh, quantje;
 Eelen-baas, en butter-muyll,
 Niet te puntigh, niet te vuyl,
 Niet te simpel, niet te oolick,
 Niet te droomich, niet te vroolick,
 Niet te goelick, niet te slecht,
 Niet te slim, off niet te recht;
 Niet te lanstum, niet te happigh,
 Niet te stom, en niet te clappigh,
 Niet te ruygh, off niet te kaall,
 Niet te rijck, off niet te schraall;
 Niet te listigh in het vleyen,
 Niet te haastigh in het scheyen,

*Vryers laudwer-
 kenheit, en licht ge-
 loof, is maar enkel
 waer.*

D Niet

Niet te plomp, en heel te maall
 Rond, en recht, en wel ter taall.
 Denckt! off *Lijsje* niet kost veghen,
 Eer ick eerst was off ghesleghen;
 Denckt! hoe sy mijn maacksel prees,
 Eer ick om heur stond en grees:
 Ey, ey, ey, toch! waerder rede,
 Och! wist *Lijs-moer* watse dede,
 Sy en souw, van mijn soo licht
 Niet gaan keeren heur ghesicht.
 Blommer-hart! wat baat het wille,
 'k Moet mijn selven weerom stille!
 ('t Spreeck-woort feyt, die een verliest,
 Maackt, dat hy der tien verkiest.)
 As den *Stée-puyck* deur gaat druypen,
 Sel ick weer na *Lijsje* cruypen
 (By al dien heur deftigh hoofd,
 Niet van sinnen is berooft.
 Dan sel ick heur gaan bepraaten,
 Wat sy doen, en hoort te laten;
 Ick sel mee, oock (soose wil)
 Gaan verhaalen 't groot gheschil,
 Watter tussen Boer, en stéeluy,
 Schippers, Kruyers, Boo'n, en Stéeluy,
 Inde Ste'en al omme-gaat,
 Lanckx de vuyl bewoelde straat:
 Daar vetul luytjes gaan bejaagen,
 Dat heur namaals doet beclaagen!
 Daar de meenders na 't ghevinn
 Breecken schoenen, hart, en sin.

Die aenhouer ver-
wint.

Daar den eenen, aan den ander
 Is ghevlochten deur malkander
 Mit heur gelt, off goed, off brieff,
 Dat soo groefem ongherieff
 Brengt, aan al, die al-begeerders,
 Al-mis-forgers, al-verteerders,
 Die, op 't tipjen (as het moet)
 Deur het bancken, banckeroet!
 Hoe foud' *Lijs* (off soo een spijte)
 Offmer eensjes, ging verwijsje,
 Dat heur man, een aar-mans geld
 Ginck ontrecken mit gheweld;
 Alsmint nouw fiet dickwils beuren,
 By de *Steedse*-proncke-leuren;
 Die na 't goet, van ander lien
 Maar, wat schoone woorden bien:
 (Schoone woorden zijn maar winden;
 Woorden, zijn maar voor de blinden,
 Woorden, zijn maar voor de geen
 Die mit woorden sin te vreen.)
 Och! dat deuse mijne woorden
Lijsje-lichtvergeet eens hoorde!
 Sy, en souw heur veile re'en,
 Soo niet laten al-gemeen,
 By een, die hier niet souw focken,
 Die maar van heur meent te locken
 Dat begeerigh duympjes kruyt,
 (Datmen noemt een *Spaense-kruyt*:)
Ick, (ja seeper) min heur soetheyd,
 In heur schoonheyd, in heur goetheyd,

Het zijn al quade
 grepen, voor die
 hun misgrppen.

Schoone woorden,
 zijn maar roock, en
 ydelheyt.

In heur meer as fraye lijff,
 Mit heur jockigh tijt-verdrieff;
 Hoe, en waarom wils furghen
 Voor een deusen-dagh, off murghen!
 Waarom kiefd' mijn *káar* geen vrc,
 Voor de onrust vande *sté*;
 Daar 't verribbeld schietigh spotten
 Vyt de schend-luy staagh comt vlotten,
 Die int woeligh mart-ghedruys,
 Vrouw, en Meyd doen gaan van huys;
 Hier een gaap-stock, daar een slonsje,
 Guns een heuyck, en faelje-fronsje,
 Off een Besje, die heur deuyt
 Niet wil geven voor het freuyt;
 Maar an vleys, off beuling-wijvers,
 En an pens, en pekcl-vryvers,
 Die heur ham, en speck-foucijs
 Stellen, op een diere prijs.
 Lust een *stee-mens* oock een visje
 Op zijn uyr-gebonden-disje,
 Hy moet wachten, somtijts lanck
 Na den off-slagh, by de banck;
 Daar de slijm-wijfs staan en knicke,
 Hier, een kal, en Maey roept icke,
 Daar, een Griet, die seyd, 't is *mijn*,
 Houje-mont roept dan een Trijn;
 Ick riep eerst, en daar na Sijntje,
 Daar na mufte Machtelijntje,
 En doen Leentje, mit vuyl-Aak
 Riepen, *mijn, mijn* altemaal.

Oude luyden mo-
 gen niet saepepluifigh
 zijn aen 't groene
 fruyt, want hun
 groene tijt is voor-
 by.

Och dan bleeuwten, hier is glimpert!

Hier is lekker-beck van krimpert!

Hier is puyck van bot, en roch!

Houje gelt, (bestetet toch;)

Dan roept daar een paaling-stroopster,

Mit een vorffe-vis vercoopster,

Braasem, karper, baars, en snoeck;

Dan noch sitter in een hoeck

By Truy-mors, en Fijtje, Claartje,

Mit reyn-Hester heur ghevaartje,

Die al nieuwen-haaring seyde

Affe uyt de pekkel leyde:

Stock-vis, veylten oock mit snijeling,

En noch weecke roo-schar drijeling,

(Dieme wel vercoopen sall

Asme vrydaaghs sluytt de Hall.)

Hoe gheluckigh weutme buyten,

Daarme niet en weet van sluyten,

Daarmen alle dinghen haald

Waar een lustigh hart na taald:

Daarment selver uyt zijn weyen

Gaat tot eet-kost toe-bereyen;

Wil'm een smijghen vetten bout,

Off een hachjen in het sout

Van een Schaep, off Os, off Kalfje,

Wil'm een hooffje, off een halfje;

(Niemant van ons hoeft te gaen

Daar de smeere-pens-luy staan.)

Willen wy ien visjen eeten,

't Netje dient maar uytgesmeeten;

*Huys-luyden zijn
gheluckigh ende heb-
ben van al.*

*Buyten is men on-
bedwonghen, ende
men vind daer alle
behoefte, tot 'smo-
schen nootdrufte.*

Niement steltme buyten maat,
(Offinen vift, off vis off-flaat!)

Wy oock, hoeven niet te loopen

Om wat veugel-vleys te coopen

By een ouw, off kleuter-geyl,

(Die heur pluymen zijn te veyl.)

Buyten, wortet *all'* ghevonden

Wat den *Ge-ver* heyt ghesonden;

Buyten, vind'men wil en wens

Voor den onvernoeghden-mens.

Soeckme groensel, off Karooten,

Off wat jonge blom-kôol-schooten,

Boonen, Peulen, Raapen, Peen,

Keersen, Peeren, Appels, Queen,

Off Kom-kommers, off Pompoenen,

Off Kawoerden, off Myloenen,

Off Exparfij, off Radijs,

Off Ajuyn, en ander spijs;

't Isler all om niet te haalen!

Waarom souwe dier betaalen

Dat het milde vette landt

Ons, gaat schencken as een pandt.

Lieve wel-deurtrapte *Vryster!*

Waarom haackje dus te byster

Na dat *Steedse* diere nest!

't Is nochtans hier buyten best.

Stéeluy zijn toch gelt-uyt-gevers;

Rechte Pellfers, Naeyers, Wevers;

Die gaan dinghen op een mijtt,

D'een uyt noot, off d'aer uyt spijt:

*Inde Steeden is al-
les costelycker, dan
buyten.*

Stéeluy zijn vol ramp, en sichten;
 Boeren leven vol ghenuchten;
 Poorters zijn vol quabs ghequel!
 Huys-luy gaetet meer as wel.
 Och! dat *Lijsjen* eens besefte,
 Datse by gans levers trefte
 Wat voor duysent-schande-val
 Swiert, by Seéluy-grille mal:
 Soofe daar na toe gaat strijcken,
 Onder slecht, en onder rijcken,
 Onder jonck, en onder oudt,
 Onder bloo, en onder stout;
 Onder sott, en onder wijsen,
 Onder bly, en onder vijfen;
 Onder quaad, en onder goedt,
 Onder suyr, en onder soet;
 Onder Heer, en onder knechten,
 Onder crom, en onder rechten,
 Onder vreck, en onder mild,
 Onder tam, en onder wild;
 Onder, 'k weet niet wat voor dinghen
 Van soo veul veranderingen
 Die, by *Steedse* nouw en dan
 Ommegaan by alleman.
 (*Lijs* roep ick) mijn hart, mijn Engel!
 Soetste back-huys, neemt geen bengel
 Die mit fickefackery
 Iouw sou brenghen an den bry:
 Alder-slimste, alderbeste!
 Suycker-muyt seg ick voor 't leste,

*Inde Stakers zijn
 zeele soorten van
 menschen, dewelcke
 als een geschakelde
 keeren aen malcaen,
 der hanghen.*

De Steden zijn
vol nieuwwicheydt,
en pracht.

Sooje jouw in stee begeeft,
Iy felt yses datje leeft!
Keunje niet wat vreems verfinne,
Elck ien feyt dan foey boerinne,
Fy, die slomme slonse-bel,
Gaat weunt op een harders stel,
Loopt vroet op een buyten-hoeve,
By de botte-boere sloeve;
Die niet weten wat een vrouw
Lang, en wel doen varen souw!
(Lijsje kroch ick) noch mit stenen!
Neemt een, die jouw meent te meenen,
Trouwt gien schreulert om zijn pracht!
Siet wel toe, en weest verdacht.
't Is veul beter uyt te kijken
Na een, me'e van zijns ghelijcken,
Trots, mit heers, en floor, mit knecht,
Plomp, mit boers, en slim, mit slecht.

Foncker-maerten.

Fronckers schoon-
spreechery, is maer
heb-lust.

IUf-vrou Leyske, aerds-goddinne,
Laet my oock een plaetske winne
Dat ick sitt by u ghelaet,
Dat soo fier en delicaet
Vought, by u volmaeckte leden;
Vol van wijse lieve reden,
Vol van alle soete geur,
Vol van will, en goet faueur;

Vol van lachjes, vol van suchjes,
 Vol van speeltjes; vol van cluchjes,
 Vol van brant, en vol van kouw,
 Vol van datmen noch wel souw;
 Vol van lieve-koofse lonckjes,
 Vol van wefelijcke pronckjes,
 Vol van minnelijcke vreughd,
 Vol van alle dubbel-deughd;
 Vol van dat ick noch fou peynfen,
 Sonder gecken, sonder veynfen
 Spreeck ick aen u, mijn vriendin;
 Wefen-wens, en brevnen-fin,
 Harten-steelster, oogen-blindster,
 Tonge-roerster, liefde-vindster;
 Kaecken-verwster, mont-ontsluyt,
 Slaep verjaeghster, krul-ghetuyt;
 Oud-verheughster, jonck-veroudster,
 Droeff-verblijdtster, bloo-verstoutster,
 Doen vergeeftster van vernuft,
 Doen verquickster van die suft:
 Vloggemaeckster van een sitter,
 Soet verreuytster voor het bitter
 Dat een Minnaer somtijts lang
 Schijnt te smaecken, wrang, en bang.
 Lieff, ick such met reverenty!
 Ick heb seer in u absenty
 Met een ongheduld gheraes,
 Seer ghewenst, om u soulaes;
 Daerom laet my niet treyneren,
 Ick wil my verobligeeren,

*Vrouwen heyme-
 nissen, zyn minne-
 crachten.*

E

En

Schoonpraters be-
loften, zijn om
flooren te verlyden,
ende lieve-koofen
om profijt.

En al gheven wat ick mach,
Dinghen die men noyt en sach:
Goude-ketens, keur van ringhen,
Met noch ander diere dinghen;
Parel-snoeren groot en cleyn,
Watter noch is onghemeyn;
Brafalletten, met Padanten
Vol Robijn, en Diamanten,
Watter noch past aen den toy
Van het alder-rijckste moy;
Oock een borst van gouden laecken,
Dat seer glinster-glans sal blaecken;
Off Borduersel, off graveer,
Met klinkant, en weerschijn-weer:
Oock een Rock vol passementen,
En Satijn, off Kassa-senten
Inde Vlieger; wat daer by
Noch souw voughen halff van Zy.
Watmen weet, off kan bedencken,
Dat sal ick u, *Iuffrou* schencken
Sooghy maer u rechter-handt
Met een *woordt*, my geeft te pandt:
Want ick sie dat wolle rocken,
Voughen, noch en kunnen socken
Aen een schoon, en wijs-geweet,
Dat soo boerssigh is ghekleet.
Boere-lien, zijn niet als slavers,
Domme, slicke modder-dravers,
Die besweet, bemorst, bekladt,
Moeten winnen steélien schatt.

Stéelien

Stéelien, zijn de Boeren Heeren;
Kluntens, kunnen schendigh scheeren

*Dit zijn Boersche
loofse wonderen.*

Alste maer een loofse clacht

Doen, om of-slach vande pacht!

Boeren zijn maer rechte guylen,

Schocke-backen, smockel-muylen,

*Boeren zijn muech-
als ende overdadighe
opfluappers, maer
niet alle.*

Fluckse vogels met den beck

Inde worst, of in het speck:

Quabse kluntens, maffe-lappers,

Roffel-kaecken, al besnappers,

Die, (als nimmermeer verstaen

Waer een Heer kan leegh op gaen.)

Hoort dan noch, mijn al' matresse,

Keur van vijfmael-vijf, en fesse;

Liefste die ick min, en meen,

Luft, en wens, van veel alleen.

Coom nu soete minne-voetsel,

Quitteert vry het Boers ghebroetsel.

Keert u singulier ghesicht

Na de Hoofs, en steetsse plicht;

Daer de huysen vol gheblicker,

Daer de kamers vol gheslicker,

Daer het schijn-leer, en tapijt,

Yders oogh, en hart verblijdt:

Daer pijlaeren, en prijelen

Blincken, als de schoon juwelen

(Als het helder sonne-licht

Gaet bestraelen 't hoogh ghesticht.)

Dit scheelt (*Leyske*) veel by schuyren;

Laet de stroo, en leeme muyren

Boeren schijnen
meer vroeters, of
aerd-mollen.

Steluyden zijn
teuy en lecher, me-
rendeel (figgen de
Boeren.)

Voor die, als ghelijck een mol
Staegh gaen vroeten in een hol.

Laet die kinckels sitten muffen,

Sitten sloven, sitten sussen,

Sitten vrocken, sitten sien

Naer ons, (vvy polyte liën)

Die de lekker beetjens knappen,

Die, al wat ons lust doen tappen;

Die pasteynen, en banquet

Op ons tafels wert geset;

Comsijtueren, marmeladen,

Met amandels, en sukaden,

Dat soo menigh lieve jong

Geeft, een foete suycker-tong.

Juffrou-Leyske, aldersoetste,

Alderschoonste, aldergoetste,

Aldervel-begaefste-maeght!

Die al watter vought, nu draeght:

Fleur, van alle fleur der fleuren,

Keur, van alle keur der keuren,

Eenigh een, dat ick verkies

(Als ick jenter-jent verlies.)

Amoreufte *stael* der vrouwen,

Lieve-Maeght het sal u rouwen

Soo ghy met my niet ver-eent!

Seght off ghy my niet en meent?

Dan, ick sie aen 't vriend'lijck wesen

Dat u gunst, my sal ghenesen,

Want, u lieve-lonck-gerel

Vought, nu tot mijn hoope wel:

Daer

Daerom wens ick dat ghy dede
 Na mijn wil, en bidde-rede,
 Dat ghy met my hier vandaen
 Ginckt, van daerick com ghegaen;
 Om u daer eens aen te wijsen
 Of men steden niet moet prijsen?
 Daer soo menigh puntigh-net
 Wert, aen 't nieuwer-nieu gheset:
 Inde steden (*Lief*) ist rijcklijck,
 Inde steden, issfet kijck-lijck,
 Inde steden issfet reyn,
 Inde ste'en ist alghemeyn;
 Inde steden zijn slants *Staten*,
 Hoogh-geleerde Advocaten,
 Doctoor, wijze Medecijns,
 Apothékers, Surigijns,
 Alcumisten, Cunstevinders,
 Musikanten, vreugd-beminders;
 Kaveloters, Iuweliers,
 Schilders, Prenters, Winckeliers;
 Kooplien, van de grove waeren
 Die veel goed by goed vergaeren
 Dat de West, en noorder-Zee
 Swabbelt, in een yder stée.
 Veel, en soet, en amper-wijnen,
 Dayen, Vygen, en Rosijnen,
 Suycker, honich, specery,
 Nevens Wol, en Zijdery;
 Noch, al wat een yder soucker
 Deur den handel, deur den woucker

*In de steden zijn
 hooghe Overheeren,
 en Geleerden, en
 cunstige heeren.*

Weet te trecken tot zijn winst,
 Op het meest, en minder-minst.
 (Lief met oorlof) mocht ick vraeghen
 Eer den dagh ons gaet ontdaeghen
 Aen u om een *hechte-faa?*
 Eer ick weder heenen gaa;
 Hoort een bede, mijn *beminde*;
 Paert met uwen uw'-gesinden!

*Elck by 't zijn, is
 goet.*

Trouwt, en kout, met uws gelijk;
 Net, by reyn, en pracht, by rijk.
 Laet u leughden-bloem niet plucken
 Van een, die u sou verdrucken;
Leyske-Lief, ké neemt geen, han'
 Tot u vooght, en over-man!
 Neemt ey lieve mijn vriendinne
 Een, daer vreughd in is te vinne!
 Een, die 't goed, en quade weet
 Waert aen yder is besteet.

Aerds-goddinne, dits voor 't leste,
 Neemt, en laetet mijn ten besten;
 Dat ick u dus quelijck vall
 Met dit jockigh *Minne-mall*.
 Laet u hart, en soet ghenegen
 Noch eenmael, tot my beweghen!
 Laet! mijn suchten van nu flus
 Eens verkeerem in een kus!

*Stil ryden zijn, ey-
 laes! in sluyters
 d'ranch: en Booren
 niet.*

Dubbel-Lieff! ick gaen my wenden,
 Mijn garbaetheyt is ten ende!

Lieff eylaes! de Poort-clock luyt;
 lief, off leet, ick coom weer uyt.

Lijsje-Tennis.

Ioncker-Maarten wel hoe dapper
Speult jouw monckje, wipper-wapper!

Iy spreeckt dat ick niet bekans
Onder-ken, uyt duyts, off frans.
Maar hoe tiltigh keunje karmen
Mit jouw over-vreemde tarmen!

*Boerinnen ver-
staen geen beleefte
spreecken.*

(Langst, daar sel geen coppe-spin
Comme groyen an jouw kin:)

Lieve Maarten, waarom quaamje,
Waarom vreesje, waarom schaamje,

Waerom pasje op de Klock!
Off en seg'jet maar uyt jock?

Off ben ick te slecht van spreecken,
Off ben ick maar by ghebreecken,

Asje nurgens beter meught,
Off ben ick te vol ondeught,

Off ben ick te byster schielick
Off te haastigh naar een hyelick?

Off ben ick te koud', of warm,
Off ben ick te rijk, of arm,

Off ben ick te bott, of boertigh,
Off te mall, of alte toertigh?

Waarom druypje dan soo deur!
Off ben ick dan maar een leur?

All' en kan ick juyst niet moyen
As de Steedse klicker-koyen;

Evenwel, nochtans ick drill
(As ick maar wat danssen will.)

*Boerinnen zijn so
houardigh in heur
stordicheyt, als Iuf-
frouwen in net-
tich-yde.*

E iijj

Mijnent-

(Mijnent-halven ick mach dencken,
 Dat mijn *Ioucker* noch sommencken
 Houd' te spraack, benevens mijn
 Die gien haartje beter zijn;)

Dan wat ist, men prijst de kleeren!
 Wie sou juyst soo *Ioffers* leeren,
 Die altijd hier op het lant
 Heyt ghewijt, ghepoot, gheplant;
 En ghemolcken, en ghekarent,
 En ghekaaft, om tegen 't laarent
 Vyt te venten, op de marrt
 Daarmen haackt, en kaackt, en wart.

Siet! al ben ick een Boerinne,
 'k Weeter veul die mijn beminne
 Om mijn Vaar, in Moertjes goedt,
 Dat ick (*Foncker*) d'éele moet!
 Alffer een, van tweeen gaat sturven,
 Dan sel ick wel vry wat urve!
 Waaren sy te gaar een *Lijck*
 Och! dan waar ick byster rijck:
 Dan hadd' ick, twee duyfter Kēetten,
 Noch een Wey, van tien ghemeten,
 Noch een Hof-sté, mit een Poort,
 Noch een Boogerd groen omboort;
 Noch veul Murgē-lants mit Kooren,
 Noch veul, datje noch selt hooren;
 Noch veul rijp, en onrijp-saet,
 Noch veul Ooft dat noch al staat
 After ongsent, tot mijn Vaartjes,
 Aan de boomen by de blaartjes,

Daar soo menigh schoonder gelde
 Alle jaars wort voor geteldt;
 Dan noch zijnder, dortigh koeyen
 Die ons eyghen land beloeyen,
 En soo menigh schaep, en ram,
 Gaander by ons eyghen dam.
 Daar zijn noch veul ander dieren,
 Die rontom ons Houve tieren;
 Paauwen, hoenders, en phesant,
 Broe'nder op ons eyghen pandt.
 Wel wat denckje, van dat hachje?
 Hoor mijn *Ioncker*, waerom lachje?
 Hoe na meenje dan ghewis
 Datter niet en schuyld off is?
 Neen, ick blaas niet as de Ioffers,
 As de kaal-schijn-rijcke stoffers,
 Die heur rijckdom, kas, en staat
 Dreegen, lanx de vrije straat:
 D'een vermoeytet an zijn armen,
 D'aere leytet in zijn darmen;
 Dan, och speeltmen een verkeer!
 Die 't verliest, en krijght niet weer,
 Die het wint, en keerd niet eerlijck,
 Valfse bidders treck-begeerlijck,
 Die 't (seg ick) dus haale moet,
 Steelt goe-luydtjes eer, en goedt!
 Trotse *Maarte*, jy seyde flusjes,
 Asje mijn mit kriele kusjes
 Seydet, 'k wilje kle'en, en re'en,
 Lijck de Ioffers int ghemeen;

*Boerinnen waten
 wel wasser ghe-
 wilt is.*

*Verkeeren, gaet
 verkeert.*

*Kanmen van
 Boerinnen Ioffros-
 wen maekent?*

F

Mit

Mit soo byfter moyen goetje,
 Mit een wayer, mit een hoetje,
 Mit noch asmen fiet alom,
 Onder jonck, en ouwer-dom,
 Datter veul verwijffde dinghen
 Coomen uyt de vwaan-lust springen;
 Mans as wijffs, en wijffs as mans,
 Datme niet en weet by-kans
 Watmen sel van Steeluy praaten!
 Die soo lydigh boven maaten
 Drille-voeten int ghewaey
 Van het schijn-moy-nieuwigh fraey:
 Hoor eens *Foncker*, hoe waert doenlijck,
 (Ick die maer een beetje groenlijck?)
 Datje nochtans mijn wel sou
 Maacken, tot een *Joffer-vrou*;
 Hoe sou ick mijn haar toch crullen
 luyft, as heur de luffers hullen!
 Hoe sou ick mijn boersse voet
 Setten, as een muff-vrouw doet.
 Hoe sou ick, mijn kort, off langher,
 Wit, off bruyn, off dick, off tanger,
 Hoe sou ick, soo bloot, en kout,
 Geyl, en veyl, en bloo, en stout
 Durven strijcken, durven zeylen,
 En alsoo de straat gaan dweylen,
 Daar de luy altans soo strack
 Smijten, after rug een lack:
Vaar, ick vrees dat al het toysel,
 Al het strickfel, al het ploysel,

Niet souw focken aan mijn huyt,
 As ick mit jou waar de bruyt!
 En alsoo dan souw brageeren,
 Guns, off hier, off daar ter eeren:
 Eerst te Kerck, en dan te feest;
 Och! ick worder voor bevreest:
 Wat lust mijn de pronckers grillen,
 Soumen goedt, en bloet, verspillen
 Afsinen niet en waar uyt
 Moye-*Maartens* eel-dom spruyt?
Ioncker-Mallert, Heer van claghen,
 Noemtmen eens, jou vriend, en magen,
 Hoe, en oock, en off van waar,
 Is van daen jou moer, en vaar?
 Oom, off mety, en neeff, en nichte,
 Dat heel sweemt op een ghesichte;
 Dat wat voll van moydery
 Saatigh lijkt, voll heerschoppy.
Proncker, soud soo breet doch wesen
 Asje mijn hebt aanghepresen?
 Is jou váars-váar wel soo rijck
 As mijn moertjes-moérs ghelijck?
 Sijn jou volck geen rentenieren,
 Off schat-rijcke winckelieren,
 Waarom pochje dan soo stout,
 Op jou sulver, ende goudt?
 Op jou parels, ringen, rocken,
 Op jou lekker-bete-brocken;
 Op jou leer, en zy-tapijtt,
 Op jou, dat soo licht verslijtt;

* Ghesucht helpe
 niet, hoewel men
 daer veel op roemt.

Op jou huysen as paleysen;

Op jou datmen noch souw peysen

Watje mijn all grilligh sey

Hier, in deuse klaver-wey.

Lantfert, waarom haatje boeren

Die heur woordt niet juyft en voeren

As de eelders, vande sté?

Ey toch, laatsé vry mit vré!

*Slechte openhertic-
heyt is goet.*

Lantfert, wiltse niet misprijse,

Luy die op heur eygen wijze

Soo wat slecht, en recht, en rondt,

Kouten mit een open mondt.

Wel hoe, loddelijck en loncker

Denckje niet eens op den doneker?

Letje wel, hoe 't schemer-licht

Tans, verduyftert ons ghesicht?

*Alte stout int
malen, sluyt niet.*

Hoort jou uyl, den huben swieren;

Hoort de sluyter noch al tieren

Die jou Stéeluy poorten sluyt

Datme niet, off in, off uyt,

Weet te raacken, dan mit sineken;

Mit wat inde hant te steken,

Daer hy dan (ast hem gelieft)

Iou, off umment schaars gherieft.

Macker, ist niet beter buyten

Daarme numment can besluyten?

Daar, wannermen mit zijn tweén,

Niet en wort onpaar gesche'en?

(Iy seght) hecht mit uws gelijkheyd,

Reyn by moy, en pracht by rijckheyd;

Heyt

Heyt mijn *Psyckert* mee wat poen,
 Soo kan hy wel beter doen
 As an mijn: Nouw gaat jou praater;
 Houdje pratte poffe-snater:
 Ey! gaat deur Vaar, (lusje wat)
 Vrijd, en mijd, en lijd, in stad.
 Kijckt, och siet den droeyen *Leendert!*
 Maar, hoe schits bevielt den queendert,
 As hy most om jouwent will
 Sluypen deur, en swijgen still:
Ioncker, ofme jou soo dede?
 Wat souw jy al schimper rede
 Teghens mijn gaan spoughen uyt;
 Iy soud' roepen, yle-tuyt,
 Tongen-schrapster, leugen-naeyster,
 Al-beschick, en al-bekraeyster;
 Vleys en bloet-dieff, oogen-schijn,
 Watter noch can argher zijn.
 Soo schabaaulijck fouwje tieren
 Buyten re'en, en goe manieren,
 Dat ick jou *moos-fancker* de'e
 Sulcken lieven mallen-wee:
 Arme *Leendert* 't sockelaartje!
 Och! hoe treckt hy by zijn haartje;
 Siet! hoe *Dickert* staat en vweend
 As hy op zijn stockje leend:
 Al de *Leenders* zijn wel goetjes,
 En wel dreuns, en suycker-soetjes;
 Ey! de bloe'n die meenen stracx
 Datment off-slaan, meent al kacx.

't Goet, wil ghe-
 meenlijck by 't goet
 zijn.

't Lal, off Onedel,
 Waechen voor een
 Lijse dubbol-song.

Wech kaal *Joncker*, staackt jou praatjes,
 't Wort al duyster, en vry laatjes,
 Gaat weerom van daarje quam;
 Ick gaa t'huyswaart, na *BREDAM*.

't Gaye wel dan *eelen kluyver*;

Ick ben toch niet al te suyver:

Ick en ben noch vast, noch van,

Mit mijn eerste Boere-man.

Nouw sweer ick by *Zeeuwse blancken*,

Sijnt geen rechte slimme rancken

Datter numment is vernought,

Afmen elck by 't zijne vought?

Soet, mit laf, en sout, mit siltigh,

Hitt, mit heet, en kouw, mit kiltigh;

Wel, mit goet, en steegh, mit stuyr,

Quaat mit boos, en wrang mit suyr:

*Twee aen een,
 accordeert selden.*

(Kan het deeg'lick kluyven heete

Daar twee knorren om een beete?

Seytmen niet, dat twee an een

Selden, blijven ongesche'en?)

Nu de *GETN*, hier kond' ghy mercken,

Liefden aert, en Vryers overcken,

Veynsen, peynsen, eyghen-baet,

(Dat in 't Minne-Mall bestaet.)

Vrient, als ghy de *HAEGHSE Linden*,

Siet vol Lieve-Mall ghesinden;

Daer ons *HUGENS* van vermeldt,

Als by menigh stapjen teldt

Jnt *VOORHOVTSE* schadu'v-lommer,

Daer de vreughd', en jeughden-commer;

En al vvat de Min omvat

Sich vertoont, int Linden-Pact.

Denckt dan, met verfonde-finne

Op de Zeeuwfche-dubbel-minne,

Datter altijd Liefde-Mall

(Is te vinden,) over all.

Dit, heb ick dy vwillen fenden

Om mijn gunst, tot kunst te venden;

GETN, ontfangt dit voor u deel,

Van een Minnaer der Pinccel.

A. V. Venne.

Ick soeck en vin.

BOERTICH-LIEDT

VAN

Hollandts-Trijntje, en Zeeuvvse Leunis.

Stem-*vvijse*:

Ons ghespeel wil enckel trouwen.

Binnen *Rijswijk*, buyten 't *Haeghje*
 Was, een heele buurd by eē,
 't Had zijn oorfaec, 'thad zijn reē;
 't Viel so wat een seumer-vlaeghje,
 Al dat volckje liep so ras
 Daer het dicht, en drooge was.

Als dan yder quaem aent praeten,
 Om te teeren een gelagh, (dagh;
 't Kaertspul brochtmen voor den
 Doe begonment stracx te haeten,
 Ia sey Kees, ick troeve niet,
 - Wie verliest, die lijd verdriet.

Claes riep ooc, 'ken wil niet speelē,
 Loos ghewin, baerd ongherieff,
 Die vals dobbelt, is een dieff:
 Tis best drincken, lachen, queelen;
 Liever praeten van een clucht,
 Soeten-cout, is maer ghenucht.

Teeuwe, Ias, en Bartel-Ianffen,
 Vriſel-Iopſe, Weyntje clam
 Wurpen, om een vette ham:
 Melffen riep, waer ſelmē ſchranffen
 In een ſchuyr, of hutt, of veldt?
 Dacrinē teert, en ſmeert, voor gelt.

Lubbert sey, coom laet ons smullen
 In een lommer-groene padt;
 Midts, sprack *Leunis* dieder ſat
 Wie ſal dan de kruycken vullen?
 Wel riep *Trijn*, jou vreemdē vent,
 Hoe ben jy hier me belent?

't Lieve hoopje was gheſeten
 Riepen tapt, com brengt de kan?
 't Speck wil luſtigh aen de man;
Leun ſey, drincken ſmaect by't eeten:
 Drincken, volt het keele gat,
 Drincken, leeght het volle vat.

't Vette bier begon te rijsen;
 't Schuymje bromde naer het hooft
 Doen was *Leun* van ſin berooft;
 Doen begonndt de *Zeeuw* te prijsen,
 En hy riep, 'tis hart gelagh
 Als den buyc niet meer vermach.

Leunis raecte wat aent mallen,
Trijn, en hy, die ſpeulde paer:
Leun croop by, en *Trijn* ooc naer;
 Stracx, ſo was het oogh aent vallen:
 Maer, wat dencktmē vande min
 Of, van *Leun*, en *Trijntjes* ſin?

Deſe

Dese *Vryer*, wierp een praetje
 Van zijn liefde, van zijn brand,
 En hy douwde hant, aen hand;
 (Hy sprack,) soete kammeraetje
 Gaeuwe nu eens, na jou Oom
 Om een suyr, off soete room.

Trijntje, liet heur licht bekooren,
 En *Moer* ginck met *Leunis* voort
 Halff verblijt, en halff verstoort,
 Doch, en lietet niet eens hooren;
 't Was heur wens, en ooc onwil,
 (Want sy docht) en sweech al stil.

Zeeusche prater was gheslepen
 Op de ronde *Slijpers* steen,
 Meer als Boeren int ghemeen,
 Op veel slaeghen, op veel grepen;
 Wanr hy had by menigh meydt
 Soete quackjes uytgeleydt.

Hy, dus mondigh in het kallen,
 Somtjits wijs, en somtjits geck,
 Riep hy, *Kaare smockel-beck!*
 Laet ons nu toch wat gaen brallen,
Trijntje lieff, 't is juyft van daegh
 Hooffse-kurmis inden *Haegh*.

Moye *Trijn* ginckt mond'je setten
 Om te lispē steetsē praet,
 Sy befagh heur fraey gelaet;
 Op heur schoentjes gonglē letten,
 En liep prits, en prattigh heen
 Schier, al oft een Ioffer schein.

Sy dan, meenden desen ronden
 Heel te buyghen als een riet,
 (Maer de rond'heyd syg het niet)

Zeeusche-Leun sach *Trijntjes* vonden
 Doense blēete, Veynt gaet deur,
 In jou Landt is beter keur.

Trotse *Trijn* verachtent *Zeeurtjel*
 Denckt, waerom de *Leunis* dus,
 Hy nam off-scheyt met een kus
 Ende riep, ô *Hollandts* spreeuwte,
 Norsheynt vougt niet by eē vrou;
 Mits, was hy doen vol van rou.

Stracx ontmoetē hem weer *Vrysters*
 Op een waeghen, zy an zy,
 Och het *Lecuwte* wert doen bly!
 Dat geselschap song als lysters
 Ende saeghen *Leunis* aen,
 Doē wast, hou voermā blijft staē.

Yder riep, jouw droeven *Vryer*
 Waerom gāye dus te voet,
 Seg ons waer uyt datje doet?
 Off, ben jy een vrou-benyer?
 Benjet niet, soo rijdt vry mē
 Hier is noch wel ruym een stē.

Hier is keur (docht *Leun*) vā banckē,
 Hier is keur van meenigh dier,
 Hier is keur van minnen-vier,
 Hier is keur, als soentjes wancken;
 Hier is keur van meenigh hart
 Die ghevoelen soete smart.

Hout dan voerman laet ic trappen
 Sprac den flucksen *Zeeusen* quant;
 Laet ick hier toch uyt het sant
 Op den dissel-boom eens stappen;
 Houw maat, hout een lutje stil,
 'k Selje loonen na jou wil.

G . . . . . Lustigh

Lustigh Lantsert, wilt niet schocken,
 Slaet de paerden braefjes voort;
 Rend, en mend juyftas het hoort:
 Coom laet ons wat heulen, jocken,
(Guyts sey Prater,) gaen wy sien.
 Na de moye kurmis lien.

Laete wy, toch wat brageeren
 Deur, en deur de Haeghe feest,
 Daer so menigh edel geeft

Ticketacken, en verkeeren;
 Daerment puycje fiet van pronc
 Onder oudt, en onder jonck.

Denct, wat *Zeeuse-Leun* most peynsen
 Van dat *Hollandts* vrou-ghelacht,
 Dat soo knort, en weerom lacht;
 Die so mildelicken veynsen,
 Ende veyligh van te doen
 Wenck om lonck, en kus om soe.

Ick soeck en vin.

CLINCK-DICHT,
 VAN
 MINNE-LOON.

Wanneer een Jonck-gesel is uyt den dop ghesteghen,
 Dan loopt hy als een Wicht, en speelt met Venus-Kindt
 Dat hem, met soet bedrogh, de ooghen stracx verblindt.
 En struyckelt gins, en vveer, door Minne-malle vvegen,
 Tot hy een speelghenoot der liefden, heeft verkreghen
 Daer niet dan HEYMENIS van jenghd, en vveughd in vvoont;
 Een, daermen Maeghden-cruyt, d'vvers, voor het bedde kroont:
 VVaer aen de reyne min ten hooghsten is ghelegen.
 Men siet eylaes! althans verkeerde liefden-kracht,
 VVant nortfich-vrou-ghebaer heeft mannen-breyn vermacht!
 Nu datmen heeft ghehoort het lymen-lievigh-vveenen
 Van mallert en zijn maets, die op ghelijcke voet
 Ghevoelen, vvat de pijn van trou ontfegghen doet:
 Devvylse zijn bestruyft met dubbel blauwe-scheenen.

BLAUWE-

BLAUWVE-SCHEENS-KRAKEEL,
ofte
BOEREN-CAMPIEN-OM.

*Kijck wt, alarm, alarm, men hoort hier veel ghesteens!
Men hyghd, men syghd, men svijghd, men krijghd om
blauwve-scheens.*

G ij

By

BY kinckel-dam, te Plompen-dorp
 Ontrent, en verder als een worp;
 Daer quam een spel van Boeren voort
 Dat noyt zijn daegen is ghehoort.
 Alom een *Vryster*, die met re'en
 Twee *Guylen* stiet een *blauwe-scheen*,
 (Om datse bey te gaer gelijck
 Bejaeghden, na wat schoons, en rijck.)
 Dees afghefeyde waren gram,
 Waer door een yder oorsaeck nam
 En riepen strax malkander uyt;
 Men wurper eerst wat met een kluyt:
 Och! eerder yemant wierdt gheraect
 Was 't heel, en t'al bekaeyt gemaect.
 Terstont soo schreeuwter een, com slá,
 Een ander sey, treedt niet te ná;
 Off yder krijght van bystaen yet
 Al eer hy schier eens omme siet.
 Terstont nam doe een blauwen Boer
 Een leege Wan op elcke schoe'er,
 Hy riep, hey slaat nu alsje wilt:
 Wie, isser beter tans gheschildt?
 Doe quam den tweeden slingher-gat
 Ghecropen, in een Kaernen-vatt;
 Het hoeft ghedoken in de pot
 Ghelijck, en slimmer als een sot,
 Off sloncken stijven schrinckel-darm,
 Die niet en kreet als help, alarm!
 Moordt, dubbel-moordt! coom scheyd goe maets,
 Het lijkt hier al vry wat quaets;

Ey lieve-luy 't is over-noot,
 Want hier leyd al een Kickvors doot!
 Coomt, eer het thans hier honde sel
 Soo raeckter niemant in ghequel.
 Daer was, al eermen ommesach
 Gefelschap uyt goet bier-gelagh,
 Waer onder was een boosen neurck
 Die slough, en dreyghde met zijn veurck;
 En was ghewapent met een pan
 By na, ghelijck een Soetel-man:
 Ia, stiet, en stack, alwaer hy wou;
 Terwijl, liep daer oock mancken-louw
 Noch, slinger-slange vlegel-slaen,
 Sijn velt-gheschrey was, raymt de baen!
 Hy peep herom, 't is lap om leer,
 't Saa, smijtje mijn, ick sláje weer,
 Hoe! raeckje niet? soo mis ick mé;
 Ben jy gherust, ick ben te vré.
 Terwijl soo quamer noch ghedruys
 Vyt yder, omghelegen huys;
 D'een met een schop, en dryvoet-stoel,
 En schermden in dit fell ghewoell:
 Noch saghmer ander volck in swang,
 Hier met een heughel, daer een tang,
 Schier, off het scheen veel plunder-schop
 Om datmer, stack den béssem op.
 De Hoender-kevy, de'e belett
 Dat niemant wiert zijn hoeft verplett;
 Off anders, foudereenen vent
Ghecomen hebben stracx ontrent,

Die met de sporten van zijn leer
 Wel vijfde ring'len sou om-veer;
 Ten waer, door 't bidden van goe-loor,
 Daer sou een strammen bochel-Floor
 Gaen steken hebben stijf, en drá,
 Oock veel doen roepen, lijfs-gená:
 Doch, alst int alderheetste was,
 Doe huylde yemant wel te pas
 Met bloo-verbaefde twijffel-moet,
 En kreet, och, och, fiet watje doet!
 O my! (ghy bent) sey leure-faes
 Wel harde-luy op sochte-kaes:
 Denckt, lieve mans op wijff, en kindt,
 Off ergens, datje wel bemindt.
 Mits, quamen daer twee sockelaers
 Die saeghen bleyck, en blauw, en paers;
 Den eenen was beset, en vroom,
 Doch, hadd' een mande sonder bôom,
 Want hy quam na de stucken sien,
 Maer, niemant sach ghequetste lien,
 Siet, Kever-kin, liep toe, en aen
 Beladen, met een schuymers-spaen,
 Waer mede hy het vett, en bloedt
 Niet soude laten onder voet:
 Fy; (seyd hy) 't waer een groote schand
 Dat hier, by huys-luy op het land
 Soo fellen bloedt-badt waer ontstaen,
 Daer niemant is groot seer ghedaen.

KALLE-MAL,
OFTE
DVBBEL-PRAET,
VAN

Bouvvē-stram, en Soetjē-lam.

- B. **H**Oort *Soetje* soete kaar, ick sien nouw deur mijn *Buys*;
Daer gunssen inde Zee, een *Veerse* haring-buys.
- S. *Vel* Bouvvē, na mijn *dunckt* soo benje tans goen *blinde*;
Siet jy *ovel* onderscheyd, van *Ree-zeyl*, *fock*, en *Blinde*?
- B. *Iá* *Soetje*, souvve niet; *stá* vast, ick kijcke weer;
Soet meenje dat ick mis, al *iffet* *miftigh*-weer?
- S. *Moet* jy dan *Bouwe-vaar*, soo *byster* *crom* *staen* *loenen*?
Soo *mach* ick *jou*, *ey*, *ey*, *toch* *ovel* een *handje* *leenē*.
- B. *Och!* dattet yement *sagh*, men riep dien *botten-kaeck*,
Dat waer soo *schaemteloos* al *stond*'men aen de *Kaeck*.
- S. *Hoe* *praetje* *dus* je *weynt*? *coom* *hoord* *beschaemden* *Bouvvē*,
En *machmen*; *dan* *gheen* *stutt*, *op* *aer-lien* *erve* *bouvvē*?
- B. *Neen* *Soetje*, wat een *vijgh*, 't is *noyt* (*loof* ick) *ghebeurdt*;
Maer, *al* *men* *neemt*, en *leent*, *dan* *doet* *ment* *by* *gebeurt*.
- S. *Hey*, *Bouvvē* na mijn *dunckt* soo *kijckje* *naer* de *ovinde*,
Jy *staet* en *draeyt*, en *svraeyt*, *ghelijck* een *gaeren-ovinde*.
- B. *Ick* *draeye*, *segje* dat? *ey* *Soetje* wat een *blaas*;
't *Is* *huyvring* die mijn *queld*' en *wedom* inde *blaas*.
- S. *Ey*, *Bouvvē* *kouvvē* *bloet*, *och!* *benje* *dan* *vol* *steenē*?
So *iffet* *vry* *niet* *vreemt*, *al* *hoort* *men* *jou* *wat* *steenē*:
- B. *Het* *let* *me* *niet*, *coom* *Soet* een *uytje* *dry*, of *vier*,
Tot *mijnent* *daer* *ick* *stooch* *wat* *sitte* *by* *de* *vyer*.

- S. Het wyer is thans niet quaedt, gaet rust wat op een kuffe:
Doch, sou ick mitje gaen, soo moestje mijn niet kuffe.
- B. Soet, Soetje blēet niet stijff, com an, ey gaet toch me'e,
Ick hebbe tuys noch koeck, en lekker soete Mee.
- S. Jy pocht schier op jou cost, ghelijck een jongen lekker;
Al prijs ick mijn niet seer, 'k en ben noch leuy, noch lekker.
- B. Hoort soete Soetje-moer? tot mijnent loopt een Gans
Die smoutigh is ghemest, coom eefse gaer, en gans.
- S. Denckt! off de Schoutt-eens quaem, sou hy niet vvel ter keuren
Mijn, alsoo vvel als jou, (och armen!) gaen bekeuren?
- B. Neen neen, wat drommel soet; dat waer een hart ghelach:
Soet, offet soo eens quaem, wat waerder al ghelach.
- S. VVel Bouwen, vvy en gaen de lien het heur niet stelen,
Off hier een pot, off pan, off houte lepel stelen.
- B. Wy koutent maer uyt geck, off op alsulcken wijs:
Ick meen jy mercktet wel, (met oorloff) benje wijs.
- S. 't Is lange noch ghemalt, jy hoeftet niet te s'vveeren,
Sou praaten doet mijn schier het barffe-becken s'vveeren.
- B. 'k En ben niet sot, noch quaet, 'k en ben niet vol, noch zat,
Daerom ick bidje Soet, dat jy eens by mijn zat.
- S. VVeck, Bouwen kalle-mall, en sleurtme niet met trecken.
'k Moet gaen. B. waer heen? S. na huys: vaert vvel, ick gae vertreckē.
- B. Seght, meenje dan geen trou? S. neen vaer, jy vangtme niet.
Soo is de stramme praet, en lammery voor niet.

Ick soeck en vin.

MINNE

M F N N E - C O P P E L .
 A E N A L L E
 I o n g h e l u y d e n t o e - g h e e y g h e n t .

Siet hier, wat spel is dit! wie gaet nu *Honden* quellen?
 Wie, bindtse staert aen staert? wie mach hun dus ontstellen!
 Hoe zijnse dus gheknoopt met achter-last, en prang?
 Eylaes! d'een treckt, en reckt en d'ander gaet zijn gang.
 Waer is het liefden-spoock dat nu dees arme *Honders*
 Met locke-min, en spel te gader heeft ghebonden?

H

Nu

Nu fietmen watter schort: 't is beel van banden-dwanck,
De klem is al te vast, men singter honden-fanck.

Dit mierlijck ongheval van dese domme dieren
Leert, yder wie het zy, geen vuyl-ghecoppel vieren;
Wat coomt van geyle-wil, meer als een naghequel
Dat niet en broet als spijt, en enckel katten-spel.

Ghy dan, weest niet te licht, off haestigh in het vraeghen,
Maer, gaet om wijsen raet by Vrienden ende Maeghen:
Hooft staegh na goet ghesegh, off anders isset quaet;
Want, als de *Coppel* hecht, coomt licht-berou te laet.

Wel aen, ô Jonger-mans, en onvolmaeckte vrouwen,
Wilt dese *Honden*-spoock in dijn ghedachten houwen;
Blijft binnen redens spoor, hoord, fiet, denckt, overleght,
Als 't Iá-woordt is gheseyt dan blijft den Bandt gehecht.

Laet niemant u, door list van schoone taelders paeyen,
Noch, laet geen dubbel-tong dy ergens vaste naeyen;
Op dat ghy niet en roept met open luyder keel
Ick wens, voor dees, off die een ander beter deel.

Zijt alijt minlijck volck op al des liefdes feylen
Gheduerigh aen het roer: ey lievel strijckt u Zeylen
Wanneer ghy fiet de baeck van wel-ghevoeghde trou:
Ach! raecktmen anders vast, soo blijftmen vol berou.

Hooft, Vooghden van 't gesin, hier dientmen op te letten,
Voor eerst, waer jonck gemall' haer sinnen willen setten:
En als het is gheraen, vought hun by tijts te gaer;
Soo voelen sy geen wee van *Venus Coppelaer*.

*Kiest hechte, en rechte banden,
Voor sich alijts te branden.*

COPPEL-LIEDT.

Stem-wijze: l'Orangée.

VVaer is het *Venus-kind*?
 Dat, *Coppel-hecht* en biadt
 Met lieve-koofse lymery,
 En soete sotte tovery;
 Vol ditjes, en datjes van nieuwe praet,
 En alderley ghelaet,
 Dan clachjes, dan lachjes,
 Oock wederom van goedt, en weder quaedt.
 Als, lieve Ionghe Ieughd
 Ten hooghsten is verheughd
 Door claren-sanck, en aerdich spel;
 Soo peynster niemant om ghequel:
 Men hingter, men springter, men draeyt en keerdt,
 Men strijckt men streelt, men leerdt
 De pasjes, wat rasjes,
 Op datmen trett en tré altijd vermeerdt.
 Wanneer men weder rust
 Van drillen-dáver-lust;
 Dan, isser evestaegh herdoen
 Van pronck om pruyl, een streel om soen,
 En lonckjes, en fonckjes, en kodde-clucht
 Met innich meeps ghesucht,
 Och! beyen, och! scheyen;
 Och! troosteloofse-hoop en vrees-gherucht.
 Noch, rijfter mall' ghesmeeck
 Iuyft, off het deegh gheleek,
 Want d'eene spreeckt, en d'ander swijght
 Tot, offmen yet, off nier verkrijght;
 Dan noemtmen, en roemtmen van hoogh gheslacht,
 Van puyck van rijcke pracht:
 Van ringhen, schoon dinghen,
 Van watmen vind, off weet, off oyt bedacht.

H ij

Dan

Dan gaen de longe-lien
 Als nu, en dan misschien
 Wat speelen drijven in een schuyt,
 Off, met de waghens rijen uyt:
 Daer deuytjes aen freuytjes, aen soeticheyd
 Werde buyten beurs gheleyd
 Om blijdjes, en vrijdjes
 Te werden, by een sneeghe macke Meyd.

Denckt, watter dan ontfaect
 Vyt, kluyver-kluchte-praet;
 Een *Iaa-Woordt*, met de *rechte-handt*
 Dat, Maeght her-maeght, en mans hermant;
 Het jocken, doet locken aen geyl begeer
 Die in het Minne-meer
 Gaen vissen, on-wissen,
 Dat niet en baerdt, als rouw, en harten-sweer.

Met veel min-foeckery
 Coomt ydet aen den bry:
 Heeft erghens een te licht ghevraecht,
 't Wert dickmael naderhandt beklaecht!
 Veel kallen, en brallen, 't sy hier off daer,
 Broedt *Coppel-clem* ghevaer;
 Ghy domme, siet omme,
 Soo werdy nimmer banden-beel ghewaer.

Wel aen, verliefd' gheslacht
 Kent reden; sijt verdacht
 Op, 't al-bedwinghend' *Minne-Wicht*
 Dat, watter leeft beguychel-schicht.
 Hoord' vrienden, weest sienden op jonckheyds loop
 Wanneerse gaen te hoop,
 Off toyen en moyen,
 Peynst, datter niet ghebreekt als *hecht-geknoop*.

DOOL-VVECH,
OFTE
MINNE-SPOOCK.

Will yemant *Liefde sien*, off waer zy is gheseten
Die moet voor eerst; dé wech en struyckel-paden weten,
Soo wie dan wil begaen het gulden *Min* ghebou,
Sal eerstelijck betre'en, 't geen dat hy niet en wou.
Men gaet, en moet door schijn van droefhey, en verblijden,
Door wanhoop, en ghedult, en vreedsaemhey, en strijden;
En sucht, en na-berouuw, met veynsen, hart gequel,
En schijn van schoon ghelaet: daer nydich rompel-vel
Sit, vol van leughen-tael, meyn-eedigh, spijtigh-pruylen:
Waer niet als twist, en list ghewoon is by te schuylen.
Met wiggel waggel-rust; en knijft, en knaeght, en beeft,
Om datse by *ghespoock* gheduerigh leeft, en sweeft
Diep in een grotten-holl; int stieke dicke duyster,
Waer niet als wraeck-ghequeeck, met achterclap-geluyster
Bevallschen, wat een Maeght, off Minnaer seydt, off sach.
Int doncker vanden nacht, off op den claeren dach:
Dwelck, *lief belett* verspreydt met nydich fell' behuylen
By vleder-muys ghepijp, en schetter-vuyle-uylen,
En vreemt ghevritsel-vroet van moll, off snoode ratt;
Off, wat sich achter aff onthoudet in een gat.
De woonplaets vande nijdt deyst onder, onder t'onder,
By domp van bulder-windt als wonder dommel-donder,
En nevel-damp, en ramp, en swavel-svemel-smoock
Als bleyfstering van smoor van natten-stoppel-roock:
Verciert met krenge-rijff, vuyl-padden, slinger-slanghen,
Quijl-slecken, slijm-ghedrocht, spin-webben, distel-gangen,

Klits-wormen, schorpioens, schalbyters, seugedier,
 Cruyp-dieren, duyvel-kruyt, en menigh kriele-mier:
 Begrommelt vande moss, beloopen van Echtissen;
 Vol, watmen denckt, off weet, off niet en can begiffen
 Dat vind' men onder-weegh, wannermen staegh met lust
 Wilt, daer het lijdsaem breyn by eerbaer liefde rust:
 Waer datmen sich met vreughd gaet onder Lauw'ren weyen,
 Daer meenich roosen-plant uyt lommer-soelte spreyn
 Dicht, aen 't bedauwde gras; becropen van een cruyt
 Daer een verloofde Maeghd haer leger-plaets me'e sluyt.
 Ghy dan, ô lieve leughd, Hier werdt u aenghewesen
 Hoe bitter voor het soet, hoe vreughde naer het vreesen
 Gemeenlijck by ghebeurt malcander wat verschoont;
 Waer uyt, den eyghen aert der *Liefden* wert vertoont.
 Wie dat de *Liefde* kend, vindt dapper vreemde streken;
 De *Liefde*, wert by gall, en honich vergeleken.
 » Maer, wert de *Liefde* niet getroetelt en gheert,
 » Soo wert de liefd onlieff, en averechts gekeert.
 Siet dan, wie *Liefde* pleeght, weest niet te veylen kouter,
 Off anders werd' men bloo in plaetse, van te stouter:
 » Want, als men niet en kendt des *Liefdes* rasery
 » Dan achtment, even eens ghelijck een tovery:
 Wel aen, ey laet *ghespoock*; lett op de sedens wetten,
 Soo kan geen nijsd-ghevaer, en vreemde quael dy letten:
 Ey lieve slijpt verstandt! en kiest sin-redens-baen,
 Dan kundt ghy vuyl bejach gheduyrigh wederstaen.
 Hier mede salmen nu het *Minne-Mallen* uytten,
 En dit, met een gheseg van *PASSE N* dus besluyten
 Dat is: » wie uyt de *Spoock* der *Liefde* wil ontvlien
 » Die gaet, en staet, en praet, met raedt van wijse lien.

Ick soeck en vin.

S I N N I G H E
ZEEVSCHE
SLYPER.

A E N D E

Eerbare, Seden-rijcke, Const-rijcke
Loff-weerdighe

J O N C K V R O U

M A G D A L E N A
vande P A S S E.

Ionck-vrou, ick send u met verlot
 Dit, Sinnich-slijpers-liedt,
 Dat vol is van verscheiden stoff
 Ghelijck ghy singt, en siet.
 't Is Hoofs, en Sreeds, 't gaet recht, en rondt
 Vol soete boertery;
 Wat Wijs, Wat sots uyt eenen monde
 Gemengt met knysery.
 Men siet, het heeft somtijts een val
 't Geen, desen Zeeulchen Vent
 Aen yder queelt met by geschal:
 Want hy veel kuyrtjes kent
 Van al die heel deur-slepen lier
 Die weeligh zijn, en loos,
 Hy seyt, al staense slecht en sien
 Soo sijns nochtans boos.
 Dit, singt den yders Baes, en Gast
 Op Slijpers tret, en maet;
 Het is Gheluck (roept hy) diet PAST
 Die ondancck schouwt, en haet.
 Hy weet, van PASSE Man, en Meyd
 Te PASSEn haer gherieff;
 Van PASSEn doet hy, (soo hy seyd)
 Het wel doen heeft hy lieff.
 Ghy Ionckvrou, die dijn staelen-tuych
 Van PASSE constigh wett,
 Op dat u handt met soet ghebuygh
 Wat nieuws int coper sett.
 Ontfangt dit Lied nu, voor u cunst
 Die ghy my hebt vereert;
 Ick houdt voor goedt, voor eer, voor gunst
 Daer ick uyt werd gheleert.

A. V. Venne.

S J X X F

S F N I G H S SLYPER S-LIED T.

Stem-Wijze:

Arent Pieter Gijsen, met Mieuwes Iaap, en Leen.

ICk slijpe Schaer, en Mess' van alderhande sné;
 En Beytels, en Bylen, en ander tuyghje mé;
 Siet! hoe ick trap en tré:
 't Is om de cost van mijn begoft,
 En bender by te vré.

I

Mijn

Mijn opper-lijff her-buyght soo lustigh na de steen,
 Ick sit, en ick stae, en ick waggel metter been,
 Heel licht, en los van le'en;
 't Rontom-ghedraey gaet slecht, en fraey,
 Och! 't Slypen wordt ghemeen.

't Waer, mijn wil en wens, datter niemant meer sleep,
 Om dat het reyn gheslijp maer is een rechte greep
 Van gladt, en sonder streep;
 Men puft, men raest, men hijght, men blaest
 Staegh met een douw, en neep.

Iuffers-Cameniertjes die gunnen mijn het gelt,
 Heur sinnelijcke lust is op de Steen ghestelt
 Tervijlse klimt, en helt;
 Alst water plast, en mijn verrast
 Dan, word' ick seer ghequelt.

Soete lieve pronckertjes, slijp ick na jouw sin?
 Isset niet ter deegen soo weetje waer ick bin;
 't Ghesloof is om ghewin:
 Ghy sult noch meer als defen keer
 Sien wenden uyt, en in.

Soo jouw snippigh Schaertje niet altewel en snijt;
 Dan bidd' ick, datjet mijn doch nimmermeer verwijt
 Vyt schimp, uyt joek, off spijt:
 De Slijp-steen geeft, en niet en heeft,
 Wanneerse kijft, en krijt.

Coom dan nette naeysters, en breysters na mijn sien,
Borduyrsters, en stopsters, en speldewerrick lien

Soo lang ick jou-luy dien:
Hier slijpmen schoon om danck, en loon,
Alst lucken-wil misschien.

Kijck, ey lieve fiet toch; wat is hier thans ghedrang
Van meenich eelen-baes, off ander lyme-stang

Die hooren na 't ghesang;
Verstaense maet, soo ist niet quaedt
Al valt mijn singhen lang.

Schilders, Platen-snijders, Bootseerders by den reeck,
Berbieren, en Schrijvers die passen op mijn streeck,

Vier daeghen ruym ter weeck;
Sy zijn niet bott, noch oock vol spott,
Maer, quetsen sonder steeck.

Stoute Schaelje-deckers, Steenhouwers houwen plaets,
Schaetsen-ryers dringen, en stellen veel ghelaets

Met Vrysters veel ghepraets;
Men treckt, men malt, men schrickt, men valt,
Ey! 't lijckent dan wat quaets.

Timmerman, Schrijnwerreker, draeyer op mijn past,
Molenaers, en Ploeghers, en Wagenmaeckers last

Is, aen het Slypen vast:
Beenhouwers bijl ick scharp, en vijl;
De Cock noodt my te gast.

Scheepen-kallefateraers, en smeeden groff en fijn;
 Metselaers, en knoeyers, 't wil al gheholpen zijn:

Oock kuypers vande wijn,
 Ick krijgh dan wat van 't Rijnsche nat,
 (Men seydt) dat is voor dijn.

Drooge-laeckenscheerders heur groot verstaelde schaer

Die weetmen te *Slypen*, soo datse hier, en daer

Kan scheeren woll en haer;

Hecht, recht van pas, niet traegh noch ras;

Heel effen, gladt en claer.

DRUCKERS, Boecke-binders, met ander winckeliers,

Snyders, Swaerden-veggers, en Spitters, Hoveniers,

Wat is hier all' gheswiers:

De Maeyer seydt **hou slyffer beyd:**

Com/soufft een kanne biers.

Tin, en Coper-gieters die sien ick gunder staen;

Bruyne Ketel-boeters, en Wevers comen gaen,

Schoen-maeckers tre'en oock aen,

Om dat hun leer mocht strecken veer,

Daerom ist heur ghedaen.

Koele Vis-vercoopers die stel ick wel gherust;

Noch, slijptmen slypery van watter is gheblust

Daer yder een mé klust:

^{ik} Wordt dickmael heet, en dapper sweet

Iae, daer van deyst mijn lust.

SLYP, ick slijp geen schaeren van overscheerdery !
 Int *Slypers* slechte gilde en raekter niemant vry ;
 Foey, onder-cruypery !
 Och! yder grijpt, en scheert, en nijpt
 Met veel bedriegery.

Kond' ick brillen slijpen, en claeren diamant ;
 Ick slougher de waeghen tot in een delliff-kant
 Int slick, en in het zant ;
 Om dat ick dan, mocht zijn een man
 Als een alsulcken quant.

Straete-steenen-slijpers die zijn hier niet vandoen,
 Om dat sy tafels scheeren, en leetjes van een hoen;
 (Die't kan die macht bevroen:)
 't Is all' geen deegh, de beurs raect leegh ;
 Men slijter tijdt, en schoen.

Offmen bottemuylen kon slijpen, als een mes?
 En dan oock leuter-keyeraers wel vijff, off ses
 Gekoppelt, lock aen bles ;
 Hoe! sou't verstandt thans bien de handt
 Aen, redens leer, en les.

Met oorloff Vrouweluy, ey! neemtet mijn int goedt;
 Ghy bent oock heel deur-sleepen al benje moy, en soet,
 't Schijnt datment seggen moet :
 Praet ick wat groff, 'k en ben van't Hoff,
 Noch weet van Hooffs gegroet.

Ongheveynfde Luytjes, nu weetje recht bescheydt,
 Van ditjes, en datjes van menigh man, en meydt,
 Soo 't jou van *PASSE* greydt:
Jck souck en vin, en eer bemin
 Van watmen doet, en seydt.

VVEDER-LIEDT

DER

Vrouwve-luyden, teghen de *Slyper*.

Stem-Wijse:

Vluchtighe Nymphē &c.

K Luchtige *Slyper*, aerdigh gast
 VVy zijn byster wel ge*PAST*
 Op u reden, en u treden:
 VWant, ghy weet met *slypery*
 Strýckende-praect te brengen by.

Singende weet ghy onse schaer
 Soet te wetten, glad en claer,
 Datse snijct, engt en wijet,
 Dat een hemd, off kraege-naet
 Drijvende-net gedubbelt staet.

Haestigen draeyer Zeeuschen slons,
 Denckt, en siet altyt op ons
 Eer wy scheyen, en gaen breyen,
 Off borduyren puyckich moy
 Voegende, juist op desen toy.

Lachende staen wy hier by een,
 En bedencken al u re'en
 In ons harte, dat vol smarte
 Leydt geduerigh overknaeght
 Denckende, waerom dat ghy claeght.

Werschende claeger, schraelen Vent,
 Hoe is u het doen bekend
 Van ons sinne, die vol minne
 Swieren altyt na genucht,
 Soeckende spel, en Ieughden-sucht.

Vleyende vraegen wy tot dyn?
 Of (ny soet & Vrou-luy) Zyn
 Soo deur-sleepen, op veel greepen?
 Och! deurtrapheyt is althans
 Vliegende, meest by loose mans.

Schim.

Schimpende Slyper, schaemje wat,
 Nu ghy by de kladden vadt
 Jong en ouwe teere vrouwe,
 Die soo dwee in mannen dwanck
 Dienende zyn, haer leven lanck.

Veysende wiggel Wapper mont,
 Maccket toch niet al te bont;
 Laet u lippen niet ontglippen
 Eenigh Vrouwen-roem, off schandt,
 Blijvende eer is waerdigh pandt.

W E D E R - L I E D T

vande

Mannelijcke omstaenders, teghen de Slyper.

Stem-wijse:

Pots hondert dousent slapperment.

GHy Zeusen-slyper, Baes en knecht,
 Wy dancken jouw van als;
 Al schijnje vry wat slecht en recht,
 Nochtans, soo benje vals:
 Want fiet, dees moye Vrouwe-luy
 Die roepent als een clacht!
 Off isset maer een wijve-buy?
 Als vvaerheydt vport veracht.

Al roepje somtijts leuter-Key;
 En plompen botte-muyt;
 Wy segghen, dat dees allebey
 Te gaer zijn even vuyl:
 Wat batet, ofinen wijf heydt wil
 Daer gheen verstant vernacht;
 Men hoorde niet te swijgen stil
 Als vvaerheydt vport veracht.

Ey lieve, seght ons nu terstondt
 Wat jou somwijlen schort?
 En waerom strijckje met de mondt
 Terwijlje douwd, en hort?
 Hoe kunnen wy dijn re'en verstaen
 wanneerje met ons lacht;
 Ten is niet altewel ghedaen
 Als vvaerheydt vport veracht.

Doch, of ghy leuyheyt niet en prijft
 Wanneerje naerstigh slijft,
 En datje tegendeel bewijft
 Terwijlje staegh begrijft;
 Soo blijffmen jou noch lydich by;
 Waerom toch so gejacht?
 Ist quaet? off isset koddery
 Als vvaerheydt vport veracht.

Gedenckt, al benje niet begoedt
 Dat yemant jou verſmaet?
 Die rijck, en vroom is van gemoet
 Beleeft den beſten ſtaet:
 Och! waer een yder zit geruſt
 Daer iſmen vol van macht;
 Het lijkt, een groote tegen-luſt
Als vvaerheydt vvoort veracht.

Hoe valt jou dat ſoo ſchielijck in
 Van overſcheerdery?
 Te veel geſeyt, maect veel onmin,
 Wie kent begeerdery?
 Waer kanmen yemant picken uyt
 Die niet en is verdacht;
 Het ſchijnt een greepje van eē guyt
Als vvaerheydt vvoort veracht.

Wel aen dan, aller-menſchē vrient,
 Het is genoegh geſweet;
 Al hebt ghy ons om loon gediend,
 Het gelt is wel beſteet:
 Siet! wy en hebben wijn, noch bier,
 't Is hier vergeefs gewacht;
 Wy ſien, het is een quá manier
Als vvaerheydt vvoort veracht.

Vaert wel: ghy over-ſloofdē Zeeuw,
 Wy ſtaen all' op de ganck;
 Ghy ſingt veel beter als eē ſpreeuw
 Met uwen *Slypers-ſanck*: (meydt,
 Ey! roept niet meer van man, noch
 Gaet ruſt, en ſlaept wat ſacht;
 Wy, kennen vry wel onderſcheydt
Off vvaerheydt vvoort veracht.

A E N - S P R A E C K E

T O T

Alle onghesleepen Luyden.

GHy, die de Slyper hebt verſtaen
 Meught nu vry vveder henen gaen;
 En houden al zijn bly gherel
 Voor enckel jock, en boertigh ſpel:
 Al hoortmen ſomtjits ſtrijck-ghetier,
 Het is maer rechte *Slypers ſovier*,
 VVant, als de ſteen heel lanſſum gaet
 Dan houd' zijn keeltje, *lange-maet*
 En ſingt halff hard', halff hoog, halff laegh,
 Halff licht, halff ſvvaer, halff ſoet, halff traegh,

Tot dat zyn mondt niet meer en gleept
 Die, pronckers deur de mostaert sleept,
 Off hier een sloor, off daer een sloeff,
 Off erghens, noch een slimmen-boeff
 Die, desen dracyer schiet met speck;
 (Doch letmer op) 't is maer uyt geck.
 Dan, onder jocken schuylt uvel yet
 Dat meer beduydet, als een niet:
 VVeest dan eylieve, niet verstoordt
 Als ghy de ronde waerheydt hoordt.
 Denckt, off een Maeght, off vviiff, off man,
 VVel, sonder op-spraeck leven can?
 (Ghelyck, in yders VVeder-liedt
 Een soete teghen-sang gheschiedt.)
 VVel aen dan, goede luyster-luy
 En stoot u aen geen Slypers buy;
 Off, soo daer yemant is misdaen
 Mach 't inde beste Vouwe slaen.
 VVaer vvind men dan de beste Vouw
 Die, alle dinck vergoeden souvv?
 Men speurt som vvielen nu, en dan,
 Dat on vveet, yet verschoonen can;
 Maer, duyden meer het goet in quaet,
 En Vouwen buyten redens-maet:
 Daeromme vvijsmen sulcke lien
 Daer slechte Vouwen zijn te sien.
 VVie dan, geen slechte-vouw bevatt
 Besiet, en keer dit selve bladt.

Ick soeck en vin?

De Slechte-Vouwe.

SEght, waer zijn, off vind'men *Vouwen*
 Diemen voor de beste prijs?
 Schuylen die aen broeck, en bouwen,
 Erghens in een boord, off lijft?
 Iffer, noch wat tijdt van sprekens,
 Soo werd hier dan by gheseydt,
 Dat is; *Vouwen* zijn in deeckens
 Alsmen die laet onghespreydt.

Machmen 't *uvel-geuouwen* heeten;
 d'Welck een stordigh vuyl Jong-wijff
 Laet, begrommel-sineere-sweeten,
 Motten-rotten buyten 't lijff?
 Wilmer *Vouwen* in het Capjen,
 Wilmer *Vouwen* uyt de kraegh;
 Wilmer voor een noodich lapjen
Vouwen, datmen noyt en saegh?

Ghy dan, *Vouwt* bedruckte blaeren,
 Kiest een *Sinnerijcken* boeck:
 Ey! laet grille-*Vouwen* vaeren
 Van een geylen troetel-doeck.
 Denckt; off voorhoost *Vouwen* groeyen
 Vyt de *Vouwen*, inde Tas;
 Och! wat wilmen sich bemoeyen,
 Alsmen yder *Vouwt* te P A S S.

BOERSCHE EYER-CLACHT.

AENDEN

Loff-waerdighen, Const-rijcken,

MICHIEL te BLOND.

ET, ey, wat misgeval is mijn nouw overgoten!
 Help, help wat helpen can, ick leg int slick gheschooten;
 Mijn gladde natte voet die schooff ter syen om,
 Hier, leg ick droeff, en dvors, en wventel recht, en crom;

K ij

Help

Help, help hier leyt de *korff*, het is hier all' van *eyers*;
 Moordt (roep ick) dubbeltmoordt! daer comen niet veul *scheyers*!
 Staec-by, 't is all' bekaeyt! bedoeyert, en beslujmt:
 O my! ick fucht ick hygh, help, help ick word' beswijmt!
 Ey, ey, jy teere *stock*! hoe hebje mijn bedroogen!
 Louw breuck, die breeckt mijn hart, mijn knien, mijn ellebogen;
 Och! oorfaeck van verdriet, en vall' van meenigh *ey*,
 Och! oorfaeck van mijn schâe, en weedom alle bey.
 Ick meenden inde Stêe, dees *eyers* te vercoopen,
Ey, *ey* ick ben bedott! 't gheluck is nouw ontloopen;
 De winste leyt int slick, *ey*! ick leg hier en kijk,
 Mijn dunckt, ick ben beroyt, te vooren schein ick rijck!
Ey! wistet thans mijn wijff, hoe vinnigh souwse kijven!
 't Is puyckje van ons Deurp van all' de quaedste wijven,
 Sy kaeckelt as een hin, en crabbelt, lijck een haen,
 Wanneerse tiert, en smijt soo moet ick stille staen.
 Wat schuldt hebb' ickker toe, den *bras* is mijn ontsoncken!
 'k En ben niet aers dan aers, off smockel-zat ghedroncken;
 'k En ben niet moe, noch matt van 't lang, en vorde gaen,
 Ick wijtet op de *stock*, en slicker-gladde baen!
Ey, *ey*! 't is juyft de *feest* en *avondt* voor de *Vasten*!
 De rechten *eyer*-tijdt voor wel-ghewilde gasten;
 Nouw achtmen *eyer* vlaen, en vett gebacken struyff,
 Die alle man begiet met sapjen vande druyff.
Ey eyers! waerje heel, wat soumen van jouw brouwen
 Kandeel, en derghelijck voor wêe-verloste vrouwen;
 Voor nieu-ghetroude luy, en meenigh dertel kint:
 Och *eyers*! waerje coomt daer benje wel bemint.
 Hoe menigh *ey*-gerecht souw ick, off yemant koocken
 Wanneer die zijn gheklutst, geklotert, en ghebroocken,

Gebacken met wat speck, off appels inde pan,
 Dat, waer een braeve cost voor mijn, en alleman.
 Een *eytje*, los ghedopt is heel bequaem te suypen;
 Een *eytje*, los gefo'en can soetjes binnen sluypen,
 En asmer, onder roerd wat butter, en wat sout
 Dat smaect, dan met een dronck, ghelijck een schapenbout.
 Ick, hebb' mijn vaertjes-moer wel eertijts hooren prijfen
 Dat, *eyers* met ajuyn, en *eyers* met soucyfen
 Soo kruidigh lekker smaect, alst ummers smaecten mach:
 Maer, ick smaeck voor wat goets, een bitterlijck gheclach:
 Noch, isser *ey*-geroer met beyers: oock te maecten,
 Waer uyt, den echten staet de lekker-luytjes smaecten,
 Om datmen, soet en suer int houwvelijck beleeft:
Ey, *ey* tot mijnent thuyt geen soeticheyt en sweeft!
 Och arm! ick smaeck het wrang, dat sweer ick by de duycker;
 Ick, krijggh meer vuyften-loock als *eyer-cost* met suycker!
 Het bitter is mijn deel: 't schijnt dattet wesen moet!
 Een yder heydt gelock, en ick hebb' tegenspoet.
 De *eyers*, rechtmen noch op veulderley manieren,
 Gesoon, off hardt ghebraen, en dan ghesneen in vieren
 Men leyts by de slae, men eetse met azijn,
 Men spoelt den oly off met lustigh bier, off wijn.
 Een braeve kemper-steur van *eyers*, canmen rechten,
 Een kost die oogen traant, en met de neus wil vechten
 Mit, als de stercken geur van mostaert komt daer by
 Soo bytet inde snuytt, en brengt een inde ly:
 Dit is, een rechte spijs voor mijn, en voor mijn *kijntje*,
 Sy bijtt, sy krabd', sy nijpt ghelijck ons Buermans Stijntje,
 En vattmen by den haer so smaddigh datse beeft!
 Die sulcke *eyers* proeft, mach yse dat hy leeft.

Ey! Hetsen *Eyer-korff* met al jou leege ſchaelen,
 Hoe benje van mijn ſchoft dus ſchielijk neer gaen daelen?
 Hoe ſijnje dus onteert, ghebryfelt, en gheplet?
 O brooſe wracke *ſtock*! jy haddet wel belet.
 Fy, fy gheſlijmden bras, had ick hier nou eenwteſte,
 Ick ſtreeckje uytet flick, en gaeffje dan t'ombefte:
 (Hier ſchijnt noch wat gelock te ſpeulen int verdriet,)
 „ Het ſpreek-woort is ghemeen, 't is beter wat als niet.
 Had ick mijn Besjes pels, ick mochtſe daer in ſtrijcken,
 Dan ſoumè dus beſleemt, *ey, ey* niet legghe kijcken:
 Gans brabbeling wat raet! mijn *hoet*, en *broeck* is kael,
 Koom an jy ſabber-hoop int *mutsjen* altermael;
 Ia ſoo *klap-mutsje* ſoo, nouw moetje me'e wat lyen!
 Flus waerje boven mijn, thans leerje, baene-glyen;
 Dreegt oock wat *ſlijme-lijm*, ick dreeg ghenoech an pijn,
 Eerſt waerje overhooft, nouw duyckje onder mijn.
 Ick mach de *kuſf* althans beknyſe wel ter degghen,
 De plecke, daer mijn winſt, en vreughd in heydt gelegen;
 Maer, dieffſen *Eyer-má*, hoe hebje mijn bedott?
Ey, fough, fough, coom ick t'huys, ſoo kruyp ick in het kot.
 Foey, *eyers* inde *muts*! hoe ſelmen mitje leven?
Ey, waer ick t'huys alleen, ick backte wentel-teven
 Van ſuyckert witte broot, en butter-ſmeerigh vet;
 Help, help de *muts* die leckt! hier ſtaen ick weer verſet!
 Hier druppert deur mijn ha'an! hoe ſouwmèn keune ſpaeren;
 Hier loopt onder voet! wat baet nouw al't vergaeren!
 Wat helptèr dubbel-forgh, als 't nieu geluck verdwijnt!
 Het een is nauw vergaen, het ander weer verſchijnt.
 O ſchendigh *hoof-verteck*! hoe hebje mijn beſwaddert!
 Bedriegelijke *muts* hoe benje nouw bekladdert:

Wat ick fucht, wat ick ducht, wat ick vrijff, wat ick veegh,
 Wat ick strijck, wat ick kijck, wat ick foeck 't is al leegh.
 Hats, hats, 't is buyten re'en, ick wil de *muts* op setten;
 Het plackt, en backt soo 't wil, 'k en sel geen drop beletten:
 Word ick van boven nat, van onder ben ick vuyl,
 En off het dreeff, en droop, ja 't loopt in mijne muyl.
 Hoe meenigh stéeluyts-kindt toch rauwe *eyers* knappen,
 En slurpen die met sout, en laeten lustigh tappen;
 Verslempen soo heur gelt, versuypen eer en goet,
 Alst, al verleckert is, dan speultmen banckqueroet:
 Ick lecke-muyl uyt noot, *ey, ey!* 't is van geen weelde;
 Het eerste mis-gheluck van 't leste niet verscheelde:
 De gladde natte cley die soop, so wel as ick;
 Help, help wat helpen can! het leyter *all* int slick.
 Sus, 'k weet een nieuwen raet, s'en dient hier niet verswegen;
 En off ick nam mijn *schoens* om *eyers* in te vegen?
 Se benne wel ghelapt, daer can niet in, noch uyt,
 Van binnen zijns murw, en platter as een kluyt,
 Help *schoene!* staeme by! ick can jou niet ombeeren,
 Te vooren scheenje niet, nouw gaetme jou vereeren;
 (Denckt *schoenen*, en jy *stock*;) hoe zijn wy inde ly?
 En jy verbruste *muts*, met alje *lymery*.
 Souw numment, op een *stock* zijn hoop, en winst niet bouwen?
 Souw elcken d'een met recht niet meugen na mijn jouwen?
 En, off het soo gheviel? waert niet een bitter spijt.
 Dat ickke, sonder schult, met schaede lijd, en krijt?
 Ick huyver vande kouw! wat raet voor bey mijn voeten;
 Wat raet voor 't spattigh nat, en al het modder-vroeten?
 » (Men seydt,) geen ongeluck koomt sonder ongerieff,
 » Al wie zijn schande dect, die heyt zijn eertje lieff.

Ick aerffel weer na huys, ick gae mijn wijffje groeten!
 Ey, datmen nouw althans toch nimmment quaam ontmoeten;
 Ick vreesse voor ghekijff, en schimp, en scheeuwers kout:
 » Alst goe-luy tegenloopt, dan spreecken spotters stout:
 Maer, waerom aldus bloot waer toe dit lydigh vreesen,
 Doch, ofmen byster karmt! wat sal het eynd'lijck wesen?
 » 't Is beter wel te pas als droeff, en onghesond,
 Knaegh ick mijn eyghen vleys, soo meerder ick mijn wond.
 Neen, soo niet *eyer-korff*! daer schiet een lutjen over:
 » Die hem met cleyn genoecht, die wensst toch noyt om grover,
 (Voor mijne halven dan, ick vind wat in mijn schoen;)
 » Die lichtlijck is ghepayt en heyt niet veul van doen.
 Had ick nou thans een pan die lustigh konde schuyven,
 Ey! waerder *eyer-kniyt*, ick backte groensel struyven;
 De *schoenen* goot ick uyt, en roerdent ommetom,
 Quaam dan mijn wijff te gast, sy waerme wellecom.
 Wat soeticheyte waer dat! waer sus de pays te maecken
 Hoe sou mijn wijff, en ick, ey, ey gaen rompel-kaecken:
 Wat waerder dan al doens; off ick alsoo by heur
 Mocht leven sonder vrees, en huysen cruys-ghetreur!
 Och arme! 't is maer raes, sou ick hier langer blijven
 Mijn voeten worden koud, mijn handen gaen verstijven,
 't Waer best, weerom ghekeerd terwijl ick hier dus stae,
 » Hoe varder van zijn weunst, hoe naeder by zijn schae.
 Soo haest, ick coom by honck soo meen ick mijn te warmen;
 Soo *Krijntje-moer* niet tiert, ick vat' in bey mijn armen,
 Wy koocken *eyer-melck*, en hucken by de vyer,
 En smockel-becken dan soo wat, op ons manier.
 Al zijn de *schoenen* vet, wat noot is van te grynem,
 *k Ben re'elijck thuys versien van clompen, en platynen;

Ick sling' (soot me lust) de *schoemen* inde schouw;
 „'t Is beter by den haert, als buyten by de kouw.
 Ey! waer het wel bedocht, 't waer beter t'huys ghebleven,
 Ey, waren d'*Eyers* heel, 'k en werde niet bekeven;
 Och! waer het wel beleyt, 'k en hadd' geen ongheval,
 Nouw ick wat hebben sou, nouw schuyt' nietmend' al.
 Der *Paesschen eyer-feeft* die staet nu juyft voorhanden!
 Dan brengtmen, opgehoopt met heele volle manden
 De *eyers* op de mart; daer al de luy na sien:
 D'een hoopt, d'een loopt, d'een coopt, d'een vraeght, en d'ander
 Dan backtmen *ey-pastey*, en wafels, *eyer* brooden, (bien.
 Men gaeter dan te gast, men coomter weerom nooden;
 Het vrientschop is by een by 't *eyerlijck* gheback;
 De kinders zijn verblijt, fy vollen mond, en sack.
 Men can oock met een *ey* veel lekker soursjes menghen,
 Die op, off vis, off vleys de smaeck weet by te brenghen:
 Denckt, is een *ey* niet puyck? ick sweer by al mijn goet
 Dat, *eyers* is een cost die yder prijsen moet.
 Maer, ist niet lang genoeg souw umment meuge kallen,
 Mijn droeve *ey-geschreeuw*, soo lang te laeten brallen?
 Ey, *ey* dan noch een reys! hadd' ick de *eyers* heel,
 Ick had' nouw huys-mans rust, en nimmer geen krakeel.
 Had' ickse laete broen, en van mijn hoentjes kippen,
 S'en hadden uyt mijn *korff*, en *mutsje* niet gaen slippen;
 Daer hadd' al meenich hin, en vluggen cammen-cop
 Vyt elcke schel, off schael ghecomen uyt den dop.
 Hoe meenich *eyer-dier* coomt inder Heeren handen;
 Gebra'en, ghestooft, ghesoon, sich buyght voor loffers tanden:
 Al watmen lekker noemt, comt van een *ey*, en hoen,
 Meer, als ick (huysman) weet, oft umment can vermoen.

Ick eet maer boeren-coft, wat grutten, bruyne boonen,
 Met raapen, en met peen, met koël volick mijn kóonen:
 Met gorlegoy en pap, en lierelauw-ghewalgh;
 Met roggen broot, en speck, en worst prop' ick mijn balgh:
 Noch krijggh ick oock gerecht, och! moestet yemant proeven
 Die sou, *ey!* met mijn, ten hooghsten hem bedroeven:
 Die, stock-vis tast en smaect, bereyt, van een boos wijff,
 Die wensten wel met mijn, een ander tijt-verdrijff.
 Vuyst-loock, en stockvis, is voor leuye lichte vincken.
 Die meer, als drymael dry tot drymael toe uytdrinken;
 „ Och! naermaels als het hoofd moet draegen redens pack,
 „ Dan dreegtmen sieckt, en sucht, in een bedurven sack:
 Ick prijse boerse rust, ick schouw de vijfse warelt,
 Ick haet den dwanck, en stanck, (al isse reyn beparelt;)
 'k En houdt voor niet onvast, dat, wie daer streeft, en sweeft,
 Wel in, een dit, off dat zijn onlust dapper heeft.
 Onlustigh lieve mans, heb ick mijn *eyer-claegen*
 Staegh guns, en weer, en cort, en lange voorghedraegen!
Ey! denckt beneffens mijn, ist niet een deftigh Hheldt
 Die, wat hem over-stormt sich nergens in en queldt?
 Men seydt, die lydigh claeght en vindt geen help van menschen,
 Waer hier geen *ey*-gebleeuw, dan waerder niet te wenschen.
Ey, goetste goe-luy hoort! ick bidje dat mijn leet
 Ten goetsten wert gheduydt, ten besten wert besteet.
 Ick wens hier noch een ding, dat, elck een mocht behouwen
 De vooghdy vande broeck, *ey* mackers, laet geen vrouwen.
 De opper-stem van 't huys; de proeff heyt mijn gheleert,
 „ Waer mannen sijn verwijft, daer isset huys ghekeert.
Ey, ey dan! lieve maets, men vind' schier niet een huysje
 Off 't heyt (als ick nouw heb,) off groot, off cleynder cruysje!

Ey, ey! nouw swijgh ick stil: Denckt op mijn eyer-clacht:
 En sooje niet en grijnd', dan wens ick datje lacht.
 Le BLOED', ick meen ghy lacht, (off sucht ghy) steend' wat sachjes!
 Ey lie-ve, kreunt u niet in ander luyden clachjes;
 Maer, als ghy by de wyer met eyers vrolijk zijt,
 Soo denckt hoe inde koude een eyer-praeter lijdt.
 Wel aan mijn goede vrient, ick laet u voort bedincken
 Van, wat dit Sin-gemall voor Zeeusche tael laet clincken;
 Vraeght ghy dan, wie 't ghejalp van eyers heeft versint?
 't Is een, die niet en vreet, en stadigh soeckt en vint.

A. V. Venne.

B O T E R - L O F

Aengewesen

Op der Vrouvven-deught.

EEn Lant-wijff is verheughd, wanneer sy uyt de Kaeren,
 Van Room, en wyver-vocht, met dommelich ghestamp
 Het rommelich ghevoel can scheyen, en vergaeren,
 En krijghen op het lest de boter inde clamp.
 Haer hoop en vreughden-vat is ommetom ghebonden,
 Van onder platt, en wijdt, en boven holl, en nauwe,
 Daer somtijts by ghebeurt verheffen, en bergronden
 De schraelicheydt, en vet, door kouden liere-lauwe
 Dat inden hollen-romp door-bobbelt in malcander,
 Dan eens den Room bene'en, en weder opwaert op,
 Dan drabbigh-mengel-claer, en weder d'een uyt 't ander;
 Het opperst sijghdt te grond, het onderst sijghet op
 Niet bulderigh geklets, en wonderlijk gheklater,
 Juyst, door het teer bestier der swacke Vrouwen handt,

L ij

Die

Die strijt, en weder scheidt de Room, en 't laffe-water
 Tot, cyndelijck 't gheroer ten laetsten is vermant;
 Off mannelijck ver-vijft: Dan laet sy 't vat behouwen
 Niet als onvette-vey ghecappelt inden gront,
 En kiest de beste stoff om boter wyt te bouwen;
 Bequaem voor kookery, en voedigh voor de mont.
 Wanneer het vreughden-vet is wyt het vat ghenomen,
 Dan vertet deur, en deur behendelijck ghekneedt,
 Om datter eenich-vuyl, en haer sou-vo wtrvaerts comen,
 Op dat, de boter dan mocht wvesen wel bere't.
 Men gaet de Koeyen-gift beleggen, en besouten,
 De boter, vert ghetond, en naderhant verdeylt;
 Noch vertse dan ghecopt in wytghehoorde houten,
 En ciereelijck ghecroont, en blydelijck gheveylt.
 Dan coomter jonck, en out na verssche boter loopen,
 Men proeft, men keurt, men siet, men prijst, men laeckt, men vraeght,
 Men looft, men dingd, men dringd om boter-cast te coopen
 De-vijlse vis, en vlees, en ander spijs bebaeght;
 En dorre kost vergoet, verleckert, en verblijdet,
 Verlystert int ghesicht, verbetert inde smaeck:
 Soo 't sparigh-huysen-vijff de boter niet benijdet
 Dan, is de vrouwen gunst als boterigh vermaeck,
 Hier, vert de boter thans by vrouwen vergeleken,
 De vrouwen, moeten doen, ghelijck de boter doet;
 De vrouwen, moeten staegh vergoeden met haer spreken,
 Der vrouwen vijs beleyt breeckt boosen vrevvel-moet.
 Waer datme vrouwen vint die alle dinck verschonen
 Sijn in haer huysghesin een heylsaem groote vreughd:
 Alsulcke vrouwen (dan) behoord men vel te croonen
 Om datter, in haer schuyli, eer, vrede, reden, deughd.

ZEEUSCHE
MOSSSEL-MAN.

TOE-GHEETGENT

Den Eerfamen, Const-rijcken
PIETER van MELDERT.

Moffel-mans gheroep.

HAelmoslen, die men vangt in Zeuse vwater-grondē,
Haelmoslen vors, en vvit, en mals, en strijcke vol,

L iij

Hael

Hael moslen, groot, en puyck, die vollen ruyme-monden,
Hael moslen binnen schoon, maer, buyten lijk een mol:
Hael moslen die by naer als muysen legghe pypen,
Hael moslen die, off nu, off dan gaen op, en toe,
Hael moslen die een jool vvel schendich ceunen nypen:
Hael moslen, die soo goet zijn als ick vweet niet hoe.

Zijn *mossels* dan gheen vis,
 Wie seydt wat dattet is?

M O S S E L - M A N S

K O R D E - V V A G E N - L I E D T,

Stem-Wijse:

De Ruyter die stack zijn paert met sporen.

V*orffe-mossels van Loddijcke,*
 Kruy ick lanckx de vrye straet,
 Onder slecht, en recht, en rijke,
 Onder goet, en soet, en quaet,
 By al diese weet, off kent
 Waer de kracht na toe belent.

Vorffe-mossels siet men haelen
 Van soo menich soete meyd,
 Die nauw dingen, wel betaelen,
 Almen heur doet recht bescheyd:
 Maer, sy eyffchen over-maet!
 Dat mijn 'sjaers veul *mossels* schaet.

Vorffe-mossels, rauw ghegeten,
 En wanneer mens open splijt,
 Peper, Zout, daer in ghesmeten
 Is, ghesonde luy ombijtt,
 Al wie *mossel*-cost verteert,
 Vint geen spijs die hem deert.

Vorffe-mossels wel ghebacken
 In een taert, off korst-pastey,
 Is goe smulling die can sacken,
 Soo de lust geeft vry gheley:
 Ey! daer dient toch niet versmaet,
 Soomen regel hout, en maet.

Vorffe-

Vorſſe-moffels, moetme koken
 Over vleugend, vlamlich vyer,
 Niemandt laetſe dompigh ſmoken;
 Morſſen is een vuyl manier,
 Goe-luy, brouwt geen ſouce ſoet,
 Laſſ, en lauw, is heel ongoet.

Vorſſe-moffels, canmen ſtoven
 In een ſcheutel, in een pot,
 Doch, ſe dienen wel verſchoven
 Datſe deurgaens heet, en vlot
 Inde beuter, kruyt, en wijn,
 Meugen, als wat leckers zijn.

Vorſſe-moffels ſalmen ſwelghen
 Sonder ſien, en veul geknaeuw,
 Dan, en ſelt geen ooghe belgen
 Off ſe gelluw zijn, off graeuw,
 Want, de mond is licht ghevult
 Alſt, gheſichte dat ghedult.

Vorſſe-moffels zijn ghepreſen
 By, verzeeude drinckebroers;
 Och! ſe keunent hoeft ghenen
 Dat verſeylt is uyt de koers,
 Daerom iſſet wel ghewilt
 't Geen, de kelder-ſieckte ſtilt.

Vorſſe-moffels wiſſen yder,
 Offmen milt, off gierigh is,
 Loom, off haefſtigh, en noch wijder;
 Iae, men ſeytet voor ghewis
 Datmen niemants doen en weet
 Voor, al eer men *moffels* eet.

Vorſſe-moffels, zijn gheleken
 Met de ſcegbaer vrouwen-lien,
 Die beſet, en eerbaer ſpreken,
 En na 't huys ſtaegh ommefien;
 Wijven moeten al ſte-vaſt
 Dregen, moſſel-huyſigh-laſt.

Vorſſe-moffels, bennen Hoeders
 Van het reyne paarel-glans,
 Rechte voedſters, milde moeders,
 Die 't bewiſſen nouw althans
 Aen de Iuffers teere le'en,
 Meer als noodich, off gemeen.

Vorſſe-moffels leege ſchelpen
 Voltmen, met gemacien gout;
 Om de Schilders geest te helpen
 Als de cunſte, regel hout:
 Schoone verwen zijn bewaert,
 Alſmen die in ſchelpjens ſpaert.

Vorſſe-moffels ſchelpen, ſlijptmen
 Tot mer onder ſiet een gat,
 Die bereytm, ende grijptmen
 Wel ghevult met Zeep, en nat,
 Waer uyt, kindsheyt bobbelſ blaest,
 Dat hun ydel hoeft verbaest.

Vorſſe-moffels eygen water,
 Maeckt veul ſmeerich tuychje reyn,
 't Is Lantaerens lichten-bater,
 En metael, en porceleyn:
 Denckt! noch zijn de *moffels* me'e
 Goet, voor exteroogen-wee.

VORSSSE-MOSSELS

eyghenschap,

G H E D U T D E T

Op de ghelijckenisse der menschen seden,
en leven.

GHy, die de mossel-man hoort roepen, singhen, kruyen,
Peynst wy, en overvveeght wat dattet can beduyen;
Soo ghy 't oock niet begrijpt, blijft dan een vveynich stil,
Hier vvert int cort verhaelt al wat het segghen vil.

De mossel, teelt, en vvoont als onder felle baren:

Dat seydt, ghy svvacken mensch laet quaelen overvaren.

De mossel, hecht te gaer, en tobbelt door het sant,

't Leert, datmen eens ghesint moet leven op het lant.

De mossel, sluyt haer huys met dobbel stijve deuren,

Beduydt, en 't seydt, ghy laet u vryheyt niet vverschewen.

De mossel, broos en teer, is gulfigh, noch besvvaert:

Siet, dat ghy oock dijn lijff voor overdaet bevvaert.

De mossel, pijpt, en niijpt, met open svyver lippen:

Laet niet als reyn gheluydt ó mensche dy ontglippen.

De mossel, die bevvaert, en svyvert menich greyn;

't VVijst, dat een sedich hart maect alle dinghen reyn.

De mossel, vlecht haer vast, voor buyen, vrint, en reghens

Och! siet toch voorvvaerts wyt, soo blijffdy niet verlegghen!

De mossel, die vvert voor, en teghenspoet ghevvaer;

Ghy dan, let op u stuck, soo blijffdy wyt ghevvaer.

Doet

SONNET,

TOT

De ydel, aerdsche begeer-fuchtighe
Menschen.

GHy dwaesigh aerdsche volck, dat nieu wvesuchtigh haecte
Naer ick en weet niet wat voor menschelijck begeeren;
En staegh dijn lossche breyn gheduyrigh om laet keeren,
Soo lang de woagel-sin, met heb-wil is vermaect:

Om dat ghy t'eenemaal tot steyger-lust gheraect,
Na staer, en hoogh ghebied' om ander t'overbeeren
Met schijn van macht, en pracht, en overmalle kleeren:
Maer, all u doen is wind, en reden datment laect.

Och! wat vermach de mensch? wat wilmen sich vergrooten?
Men deyst toch weder heen van daer men is ghesproten!
Wat baett' dan groot ghesach; off menigh landen-rijck,
Daer somtijts veel ghevolgh moet buyghen, stuypen, nygen,
Om door een ydel hoop, een schijn van gunst te krygen:
Denckt, dat de macht ontmacht vvanneermen overt een Lijck.

't Sinnen-werck sal haest gaen uytten,
Weerde LESER beydt noch wat:
Ey! doorliet de Nepeu-klyuten
Daermen, soetlijck wert ghevatt.

S I N

S I N N I G H E
NEEP-KLVYTIENS.

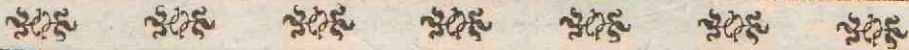
A L V V A E R

Inde selve door Poëtische Spreucken wert ver-
thoont de verscheydenheydt, ende aenhangende ey-
ghenschap vanden loop des menschen le-
ven, tot het sterven.

T O E - G H E E T G E N T

Den Eersamen Const-rijcken
Loff-weerdighen

W I L L E M I A C O B S Z.
D E L F F '.

Loff-weerden goeden vriend, belieft ghy dit te sien,
 Denckt, wattet dan beduydt:
 Het is een doen en laet van 't leven, vande lien,
 Ick, noem het Nepen-kluyt;
 Om datmen dickmael siet hoe yder mensche feylt
 In menich dit, off dat,
 En somtijts, nyt de streeck van redens spoor verzeyls
 Tot in der quaelen padt:
 Doch, onder dit ghewoel loopt dickmael Wat ghemall'
 Van sloor, en botte-maet,
 Dan, jocken op Zijn tijdt, heeft somwijl re'en, en val,
 Alst niet te groff en gaet.
 Het grove slim bejagh van Kind, en Man, en Wijsf,
 Dient vry Wel op gebaelt:
 Met al het misgeval, en schadigh loos bedrieff
 Dat deur de werelt maelt.
 't Begint, hier vande jeughd, tot aen den ouden dagh,
 Van slecht, en recht, en rijk,
 't Wijsf, wat den swacken mensch, off aerden-romp vermacht
 Wanneer, by Wert een Lijck.
 Vrient, neemt dit Neep-Gespreck nyt enckel goede gunst,
 Al steecker niet veel in;
 Let, meer op goede Wil, als op mijn slechte gunst,
 Ick Soecke noch, en vin.

A. V. Venne.

S I N

SINNIGHE
NEEP-KLUYTFES.

WAER IN

Spreuckſcher wijsſe wert aen ghewesen door verſcheyden
Perſoenen, den loop des levens.

Denckt eens.

Ionge Gysje, heeft een wegge
Grooter, als zijn cleyne lijff;
Noch, wenſt hy der vier, off vijff:
Soument van een kind wel ſegge?
wie kant heffen, off weerlegge?
Dat, ſo vroech begeer-mis bruyc
't Oog, macht grooter als dē buyc.

Licht te vreen.

*Kleyne Lijsje, prijft heur leuren,
Prommeling van poppe-goed,
Daerſe luſt, en vrenghd mē e woed,
Sletjes, potjes vol van ſcheuren;
En, al Wat heur mach ghebeuren.
Siet, hoe vredich datmen leeft.
Alſmen't Wel ghenoeghen heeft.*

Genuchlijcke pijn.

*Teeuwē ſchurckt, en vrijftt zijn handē,
Waerom doet den ſlocker dus?
't Is hem liever, als een kus;
Och! hoe ſoet zijn juckers-bandē,
Nieuwe pijn uyt vreemde landen,
Krauwē puysten, Kittel-wee
Brengt ons Teeuwen, over Zee.*

Van beyds wat, is beſt.

*Elske mors, die wijle kleuter
Heeft heur ſin niet ſeer gheſet.
Op, het aldermoſte net:
Wat luſt mijn roept ſoete beuter
Al't ghetoy, en pronck gheleuter;
Hier Wat vuyl, en daer wat kuys
(Seyt het ſpreekwoort) hout wel huys.*

't Heeft geen beſcheydt.

*Ritſert, is verander-ſinnigh,
't Schortt hem, altijt hier, off daer;
Dan is hy eens vuyl en claer,
En ſomwijlen goed, en vinnigh,
Dā eens bluts, en dā eens winnigh:
Schijnt de Key niet halliff ſote
Hey, zijn hoofd en houd geē ſlot.*

Ey! ſtoorje niet.

*Soet, begint aijn te ſaole,
En omſchelt de dubbel-huydt
Mits, ſo ſchreeweſe overhuydt!
Aye mijn! roept Soete Toole,
Wat is in het dinck verhoole?
Vrouwe traenen vloten licht
Van een bang, en ſuyr gheſicht.*

M ij

Wat

Wat helpt.

Kors, verftelt *Iorijntjes* bouwen,
 Laft hy niet, hy crijght eē grauw,
 Wāt, de meyd wort quabs, en flau,
 Hoort (feit Kors,) tē ſchort aē mouwē
 Noch aen enge, ſtrengē vouwen,
 Maer, *Iorijn* wort dick van lijff;
 Off, en iſſe maeght, noch wijff?

Sout en kout ſtinckt niet.

Lompje, gaet *heur* voetjes waſſe
 In het ſiltigh ſwabbel-nat,
 Dat heel hooge op-waert ſpat;
 (Wel dacht zy,) ghy caele plaſſe,
 Waerom gaeje mijn verraffe?
 Waerom maeckje mijn dus koudt!
 Stinck Ick? hoe, ick ben beſout?

Hoort, en ſiet, en ſwijght.

Reyer, heeft een *bays* gecregē,
 Daermen onghen mē ſiet
 Off, ſich alles groot geliet:
 Daer is vry-wat aengelegen,
 Veel aenmerckt, en veel gefwegen;
 Sachtjes gaen, en verre ſien,
 Is een daet van wiſſe lien.

Ten ſtaet heur ſo groen niet.

Knibbigh *Weyntje*, 's groenſel meysje,
 Schijnt ſo groen niet als heur groen,
 Soumen dat welthans bevroen?
 Wat gebreecket veeligh vleysje,
 Seytet niemant? hoort een reysje
 Weetje, watter dan aen ſchort?
 't Is, om dat heur groen verdarret.

Geckt niet te veel.

Truyt, loopt met een *Byetje* ſpeele,
 Sy meent datter niet als ſoet
 Van de *Byetjes* aff-gaen moet;
 Maer, de ſtrael coomt *Truytje* ſtreelen,
 Dat ſe roept met luyder keele
 Och! Wat rijſter nyt ghemall
 Meer, als tydigh ongheval.

Wie, kendt de luyden?

Wilsfert, loopt al hincke-pincken,
 Off, iſt maer aelwaerdicheyt?
 Wat, ten is ſchier geen beſcheyt;
 Iſſet van te veel te drincken?
 Off en zijnt maer kromme ſincken?
 Wie toch weter watter dwingt!
 Waer de ſchoē thās iemāt vringt!

Weeft vlijtigh.

Pleuntje, wilde vloyen vanghe
 Met een deusigh nuchter-hoofte,
 Dat van droomen was verdoofte;
 't Fel gheſpoock de pleuntje prange,
 Maer, ſy keeck, en ſocht te lange:
 Wie, in noot ſich niet en haeft,
 Lijdt verdriet, en ſtaet verbaeft.

Helpt u ſelven.

Sybert, ginck een meſje ſlypen
 Op de ſoolen van zijn ſchoep,
 Hy, en hadd' geē ſteen van doen;
 Ey, hoe kon' hy dat begripen?
 Maer, de noot doet ſomtjits nijpen;
 Die hem niet behelpen kan,
 Is geen recht deur-ſlepen man.

Geen

Geen vrienden in noot.

Leen, *heur tanden zijn vol pijn,*
Zy roept moordt! help, hoofde moordt!
 Elck een sprack 'tis meer ghehoort,
 Ey, *bedaerde wat int gryne!*
 Leentjen, *yder claecht int zijne;*
Alst gheluck niet meer en dient
Dan, en weetmen geen en vriend.

't Is mallicheyt.

Tonsker Puyck, en zijn manieren
 Thoonen altijd nieuw, en oud,
 Hier wat zijd', en schijn vā goud,
 Daer wat schēve kieremieren:
 Met gedrill' op tierelieren.
 Schijnen pronckers dan niet wel
 Beelden van Comedy-spel?

Waerom niet.

Vrsfel, is reyn opghesneukelt
 Om wat schoontjes voor te doen,
 Lanck ghekap, en cleyen van schoen;
 Maer, *heur aensicht is ghekreukelt,*
 En gesproet, geputt, ghepenkelt:
 Daerom heytse dit bedocht,
 Schoon geveylt is halff vercocht.

Waert met segghen te doen.

Volkert, wou den boude vertille
 Op het Haeghse buyten-Hoff,
 Waerom leyte hier int stoff?
 (Sprack hy,) ick sal dese spille
 Heffen, leggen na mijn wille:
 Yder riep, ey! wacht jouw knien;
 't Sal, met seggen niet geschien.

't Hart leyte te hoogh.

Meester Poep, de steenen snyder
 Stoft, en post met veel gheraes
 Van een steentjen uyt de blaes;
 Is de *Moff* een paerden-rijder,
 Waerom soeckt hy dan niet wyder,
 Na de steen, die in het hart
 Niet beweeght, van yemants smart?

All' kinder-werck.

Iuffrou Dyewer, is behanghen,
 Iā, ghelyckt (met oorloff schier)
 Op een duyde een drolligh dier;
 Doch, sy houd heur Iuffers gangen,
 En beschildert lipp', en wangen.
 Geeffmen alle di ick een naem,
 Soo, he' es Dyewer poppe-craem.

Stijff blaesen gelter niet.

Blaasjen, heydt zijn blaas verloren
 Daer hy al het geldt in stack,
 (Wel docht blaas,) wat ongemack
 coomt mijn hier althans te vooren!
 Soumen, om een blaas sich stooren?
 Wat een blaas; waerom gequeld;
 Wie meest blaast heeft tminste geld.

Alte veel vraeghs.

Fijtje, sou wat goelyck coopen
 Op de Middelburghse mart,
 Zy dong naer een lepel-bardt;
 Fy-moer *wraeghde na veel hoopen,*
 Ende brack veel wint met loopen:
 't Sijn geen coopers al die bien,
 Noch veel *stimmer die maer sien.*

't Is onsecker.

Heyme, gaet een lootje waegen
 In een rijke Lotery,
 Ey! de subben is soo bly,
 Hy roept, sel ick wat bejaegen?
 Souw ick nu een prijs mé draegen?
 Neen; die nae 't onseker fiet
 Krijcht, gemeenlic maer een niet.

Befiet u selven.

Claesje moet heur Hoffje wyen,
 Daer het onkruyt altemilt
 Groeyt, daer sy niet hebben wilt;
 Wie, can dese moer benyen
 Dat sy 't quaede soeckt te myen?
 Die zyn eyghen Hoff deur gaet
 Vind, maer al te weele quaet.

't Is maer ydelheydt.

Toor, sach lootsman toebac drincken;
 Brát! (riep Toor,) tis brant! tis brant!
 't Vyer, dat heyt de má vermant!
 Foyl de smoock begint te stincken!
 Wat zijn dit (seyt hy) voor sincken?
 Datmen, nu voor wijn, off bier
 thans, gaet drincké rooc, en vyer.

Yder huys heeft zyn verdriet.

Leuntje, heyt een wylen droncker
 Die, (al wat sy nauw verspaert)
 Gaet verquisten by de Waert;
 Noch prijft Leuntje desen roncker,
 't Is, (roept sy) niet altyts dancker;
 Want, men weet dat yder huys
 Heyt, off groot, off cleynder Cruys.

Beraedte wel.

Gooltje, was belufft om trouwen,
 En zy kreegh een bultenaer,
 Kever-muygh; bloot van haer,
 Wel beset van pyyst en vrouwen;
 Geyle Gool die moest hem houwen;
 En sy roept, 't is baest ghetrouwt
 Dat wel hydigh lange rouwt!

Hout maet in 't spaeren.

Lauw, doet niet als gorten tellen,
 Hy, en wil noch vleys, noch vis;
 't Is nu goet die suenigh is
 (Seyt hy,) ick en mach geen vellen;
 Dieren-tijd doet slempers quellen;
 Wie, zyn teering matigh hout,
 Die wert rijk, gesont, en oudt.

Nergens beter als t'huys.

Slonsje, loopt altyt larveyen
 Lancx de heele wijve buyrt,
 Sy en spind, off naeyt, off schuyrt,
 Och! hoe pleeghe 't vinyl clappeyen;
 't Ongeschende, lengen-breyen:
 Sulcken Slons, diet huys vergeet,
 Doet heur man, en kinders leet.

Veel te gulsigh.

Dicke Dyeme smockelt dapper,
 Hy, besorght zyn hollen buyck
 Met een opgevolve kruyck;
 Fy, van sulcken al-op-snapper!
 Slimmer, als een schijven clapper;
 Iffet bier voor swijn, off gans,
 Brouwtmēt dā voor sulcke mās?
 Elck

Elck even nae.

Schraele-nell', en heeft geen watten,
't Wel te vreden maectt heur rijk;
Vind men veel van haers ghelyck?
Wie toch, heeft er meerder schatten
(Seyt sy) als het oogh can vatten?
Want, de Werelt is ghemeen:
Heefmen Wat, 't is maer te leen.

Ouwerdom, hout u gemack.

Traege Fop, die kust by daegen,
En by nachten even seer,
Doch, hy kust geé kinders meer;
(Hy sprack) icken wil niet draegen,
Want, het is een welbehaghen
Datmen selver wert ghekust,
Alsmen (laes!) van kuffen rust.

Souwmen niet sorgen?

Vette Kommer, is bedeghen,
Want, zy draeght het forge-pack
Met gheduld, en onghemack
Over alle struyckel-weghen;
Daerom dient dit niet versweghen,
staege sorg, en wel-beraen
Doet het schip niet ondergaen.

Helpt dy in geen lyden.

Lubbert, wilde paaling steecken
In een diepe slobber-floot;
Daerhy aersling inwaerts schoot;
Och! siet Lubbert sonder spreecken,
Ey! zijn lijff dat schijnt te breecké:
Lubbert, socht zijn eygen last,
Daerom leyt hy hier verrast.

Onken, maectt onmin.

Botte Grollaert, gaet verachten
Alle cunst, off rijke schatt;
't Is, om dat hy niet bevatt
Waer de wetenschap, en crachten
Leyt, off woont, off wil vernachté:
Daerom laectt dees botten vent,
't Geen, hy niet en weet, off kent.

Wacht u voor koude plaetsen.

Lijn, gaet onvoorsienigh hucken
Met heur lamme, stramme leen
Op een harde kouwe steen;
Ey! heur zetel was aen stucken,
Daerom moetsse sitte bucken:
Seght een reys? Zit Lijn och arm?
Nu, althans niet byster warm?

Weest behulpigh.

Als de creupel, leydt den blinden
Deur een slicker-gladde baen,
Dá, leert mancheyt blintheyt gaé,
Om te gaer den wech te vinden.
Denckt, hoewel zijn eens gefindé!
Dat de deught by gunste past,
Als, d'een handt de ander wast.

Wie: heeft zijn wil.

Niesjen, heeft heur bril gebroken,
't broos ghesicht is sy nu quijt,
Besje Zit vol droevigh spijt;
Roept, ick win, noch can niet kœen;
Help! mijn vensters zijn gelœen.
Is, dan yemant niet gebult,
Die niet doen mach wat hy nilt?

N

Off

Off te jonck, off te oudt.

Ouwe *Iubbe*, loopt uyt minnen,
 'tSchiñt, hy krijgt eē vlugge meyd
 Die juyft naer hem heeft gebeydt:
 Denct! waer zijn dees bey heur sinnē;
 Wat mach *Iubbe*-grijs beginnen
 Dat hy voor zijn echte doot
 Kieft een geyle, veyle schoot.

Beter wat als niet.

Ammerensje, breyt de netten
 Daer het *Visschers* volck met list
 Al hun hoop, en winst mē e vist:
 Wie, soud' yemant gaen beletten
 Datmen lijff te werck gaet setten?
 Ist niet beter yet ghedaen,
 Als gheduyrigh leegh te staen?

All' quade grepen.

Gauwert, heydt een beurs gesneden
 Van een wel bedreven dieff,
 't Was d'een leet, en d'ander lieff;
 't Guytje worde stracx bestreden,
 En gekleunt, en fel vertreden:
 Cleyne *Gauwert* wilmen slaen,
 Grootte *Gauwert* laetmen gaen.

't Gaet verkeert.

Labbe, won de broeck aentrecken,
 En goe *Ias* die lietet toe;
 Arme *Jack!* hy docht wel hoe,
 Waer mē e sul ick schaemte decken?
Ias geeft oorjueck van begecken,
 Nu hy 't wijs de bockxen geeft
 Dien hy selver voodigh heeft.

Dit gaet te groff.

Fijntje, zat wat groff en spinde
 Vyt ghewente tyd-verdrjiff;
 Anders, souse mēt ghekijff
 Hanne (die heur Wel beminde)
 Om doen loopen als een winde:
 Daer, Fijn dick quaet gaeren spint,
 Haspelt Hanne lijck een kindt.

Al recht uyt.

Goede *Faes*, die wil met eeren
 Deur de werelt gaen, en staen,
 Hy, en treckt hem niet veel aen;
 Hy gaet al 't bejach ombereñ,
 Ydelheyt, en groot begeren,
Faes, is juyft de werelt boos?
 Neen, de mensche maectfe loos!

Sorght niet te veel.

Kniertje sach heur hayr vergrjisen,
 Hoe (docht zy,) 't is spaerens tyd;
 Wordt ick mild, ick raeck veel quijt:
 Wie kan outheyt hier in prjisen?
 't Is een spreuck, en leer van Wijsen,
 Spaerter yemant voor zijn monde
 't Is voor kat, off rat, off hondt.

't Is soo quaet niet.

Zappe, zit en kreunt, en huyvert
 In het hoeckje van den haert,
 Met de kegels aenden baert;
 Roertet yemant (seyt de *Klayvert*)
 Dat mijn baert ontdoyt, en suyvete
 Ist niet goet by winter dagh,
 Datmen 't vyer bespicken mach?

Doet

Doet u wat deeghs.

Krijntjes *neus*, *zaet aeffem druypen*
vande snippe snelle kouw,
Daerom roept een yder jouw!
Lieve Krijn, jy selt versnypen!
 Gaet by 't lolle-potje *cruypen*:
Die, Zyn selven niet en spaert,
Selden yemant vreems bewaert.

Alle daeghs wat naeder.

Melsen, gaet vervaerlijck *sténen*,
 En hy is niet wel te voet;
 Iffer hinder dat hem doet?
 Heytmen weedom inde *schenen*,
 Off veroude *stramme beenen*,
 't Aller spreek-woort melter aff:
 „Hy, gaet met d'een voet int *graff*.”

Wie weet, of morgē verschijnt?

Imme, *Werst niet meer te leven*,
Om dat zy des Werelts spoock
Siet verdrijven als een roock;
Schijnt een mensche hoogh verheven;
 Hy wert haestlich *neer ghedreven*:
 't *Leven is maer eenen dagh*;
Miemant leeft die morgen sach.

Ghy zijt aerde, en moet tot aerde.

Aertt, gaet na der *aerd' gheboghen*,
Aertt zijn op en *neder-lijff*
 Schud gelijk een *tijt-verdrijff*;
 Vyt wat *aerd'*, wert *Aertt* *bewogen*
 Dat *Aertt* *aerde* moet *ghedogen*?
 Gaet dan *Aertt* aldus *ghekromt*
 Om dat hy uyt *aerde* comt?

De handt, moet uyt de mouw.

Flenne, loopt staegh om een *keuyer*,
 Hy, is aktijt op de *stræet*
 Befigh met een *beufel-pract*:
 't *Is*, een loomen *jeughd* op-*reuyer*,
 Lecgheyt maect hē *lācx* hoe *leuyer*;
 Maer, so hy dat *meerder* doet,
 Dan moet *Flenne* *banckqueroet*.

Weelde baert fuchten.

Geertjen, is *deurgaens* *befommelt*
 Off *heur* *altijt* *Wat ghebrack*,
Zy, lijckt schier een bulle-back,
Soo besmuystert, en begrommelt;
Nochtans schuytse, waect, noch schommelt:
Waerom sietse meepsich wijs,
Coomtet van Wellust, en spijs?

't Goet blijft ter werelt.

Vrecke-rijck lagh om te *sterven*,
Rijck, *besuchte* meer het *goedt*
 Als zijn byster *quaedt* *gemoedt*:
Rijck *seyd'*, moet ick nu *onterven*?
 Moet een *Rijck*, de *rijckdom* *derven*?
Rijcke vreckaerts! kreunt, noch *kijft!*
 Scheyt de *mensch*, het *goetje* *blijft*.

Niemant weet uyr noch tijdt.

Kloen, die *Wil* een *kloen ontwarre*,
Kloen *heur* *kaersje* *gaet* *al uyt!*
Kloen, die *heyd* *te lang ghesnyet*:
Kloen *verflauwt* *van 't woel-marre!*
Kloen, en *draet* *syght* *laes!* om *warre*.
Wie, is *doch* *den tijdt* *bekendt*
Wanneer 't levens draei jen endt?

SINNIGHE LESER,

HEt blijft buyten twiiffel, ofte dit voorverhaelde Tafereel des Sinne-mals, is met een lachende, off jockigh suchten door-lesen, en gesongen; (by aldien datter jock-vert verstaen) de eygenschap van yder Sinne-werck, heeft V.E. geopenbaert, vvaer op dat se geduydet vverden, ende tot wat eynde die gemaeckt zijn, (te vveten, wyt een invallende mallich-hey, bestaende in ombelsende reden, en goede bedenckingen.) Men can het niet voor quaet houden, datmen op vermaeckelijcke wijze, de nieusuchtige luyden de ronde vvaerhey, ende leerlike dingen al lachende voordraeght: als, hoemen van 't Minne-mall' geraeckt tot Reden-plichten, ende noch woorder, tot naerder aenmerckingen, om te comen tot beternis des levens. Men speurd, dat het menschen breyn, sich gheneycht na veranderingh; vvaerom dan, wyt sulcke reden de ongelijckhey in dit Sinne-mall vvert verthoont, om de Leser niet te doen sleuyten door lanck verhael van eender gesegh: men siet slaegh veel onderscheyt by gebeurte, inde mensch heerschappye voeren; als blyschap, droefheydt, hoop, vrees, gesontheyt, sieckte, quellighe-vefoude traegheydt, rijckdom, en armoede, met ander aerdtche aenhanckselen; die, als een Visschers gebreyt net aen een ghebecht zijn, d'vvelck door de doot ontvverret, ghescheurt, en ghescheyden vvert: Vvaerom dan soeckende Leser, nu goet ghevonden is, het Sinne-dichten te besluyten; nademael 't selve met vvreught begint, ende met droeffheyd schijnt aff-scheyt te nemen; So vvert hier nochtans door hob-bollige wytbeeldinge, een vvreemde lijst van Sinne-bommen aengevvesen; alvvaer, de voornaemste Sinne-speelders moeten op ghelijcke wijze rondt gaen, na het pypen van jock-lust; d'vvelcke, door het reden-sleuyten, en middel-matigh gebom, een yder doet zijn gangen gaen, sonder aensien der personen; maer, vvilft dat alles verplaetst; om dat des vverelts omloopende veranderinge daer in bestaet. Hier mede, sal de vveerde Leser gelieven zijn ooggen te vwenden tot de wytbeeldinge selve. Vaert vvel.

Wie toch, vind'ter vvreemder Lijst
Als men hier benevens wijst?

De lijst van het Tafereel,
 GENAEMT
 SINNE-BOMMEKEN.

SANG-VVTS E:

Alemande Spiers. ofte, Helas! Amour Wat gaet my aene

Ist mallicheyt?
 't Heeft bevallicheyt.

ALs de Mey staet voor de deur,
 Ionc en out verrest zijn beyne,
 Die des winters voll' getreut
 Copen, by de *trivrom treyne*;
 Loopen dan, alom, herom
 Sien, na *Pypelary bom*.

Ghy dan, alle wieder wilt,
 Sleet, en heft jou stijve beyne;
 Hoort, hoe 't nieuwe *steytje drillt*,
 En 't *gebom*' van *trivrom treyne*:
 Beyd goe luydjes, staet wat om;
 Hoord, en siet de *Lary bom*.

N iij Vyter-

Vytermuyten, gaet int veldt,
 Lustigh, b'efighd' hand', en beynen,
 Niemandt quister eer, noch geldt
 Hier ontrent de *trirom treyne*:
 Heyfa, *Sinne-maets* herom,
 Luyftert na de *Lary bom*.

Ofmen byster waer belaan,
 Dat hier *Malle-mackers* beyne
 Droeff, en blye ganghen gaen,
 Speelen, queelen *trirom treyne*:
 Denckt, het is maer *jock* (herom,)
 Watmen doet by *bom, bom, bom*.

Vlieght *MERCURIUS* van hier,
 Nu 't *gesin* dus wil te beyne?
 Isset reden, of manier,
 Dat een *Godt* van *trirom treyne*
 Niet en springt herom, herom,
 By de *Pypelary bom*?

Nu, wel aen dan *Sinne-maets*,
 Schickt, en voeghd' jou ras ter beyne;
 Stelt niet al te veel gelaets,
 Och! houd' maet op *trirom treyne*:
 Soo ghy anders wilt, herom
Pypelary bom, bom, bom.

Sult ghy eerst by *uytgeroep*
 Sien de *Pronck*, en *Pracht* te beyne?
 Of en isser geen ghesnoep
 Ergens, aen wat *trirom treyne*?
 Vind' men niemant? gaet dan om
Pypelary bom, bom, bom.

Koom goe *Leendert* mallen Boer,
 Lichtje clompen, roerdje beyne;
 Slaet de hand aen *Lisje-moer*,

Laet moy *Toncker trirom treyne*:
Dickert, springt herom, herom
Pypelary bom, bom, bom.

Lisje-Teunis soete meydt,
 Wacrom stierje *kluts* te beyne?
 Die soo leend, en sucht, en schreydt
 Als hy moet van *trirom treyne*?
Vryster sieter eens naer om,
 Nu ghy huppeldt by *bom, bom*.

Denckt, om *Maertens* vijs gevry,
 Als hy weerom moeft te beyne!
 Doen zijn moose Ianckery
 Niet en mochte *trirom treynes*
Minne-mallers; om, herom
Pypelary bom, bom, bom.

Trijn, en *Leun* verneemtmen niet,
 Zijns na den *Haegh* te beyne?
 Daer, ja hoord' men geen verdriet
 Vande *Zeeusche trirom treyne*;
 Hoofse, kijcken liever om
 Tot een moyer *Lary bom*.

Hoortmen thans, niet veel gesteens?
 Daer 't geboorte swierd te beyne
 Om, *twee dubbel-blauwe-scheens*
 Van een *Vrysters trirom treyne*?
 Hier, en *Campmen* niet; herom
 By de *Pypelary bom*.

Bouwen-Kijcker, *Soetje-Lam*,
 Gaen all' hompel-pompel beyne;
 Want, zy beyde tre'en te *stram*,
 Om te loopen *trirom treyne*:
 Maer, men kouter praetjen om
 Vande lieve *Lary bom*.

Vind'

Vind'men hier geen *Coppelaers?*
 Daermen nochtans siet gaen beyne
 Arme Honden! naers aen naers,
 Staert aen staert, by *trirom treyne?*
 't Is maer *Liefden-spöock!* herom
Pypelary bom, bom, bom.

Houw, ghy *Slyper*neeghen vent,
 Fraey mijn *Lansert*, licht jou beyne!
 Voeghtje handen hier ontrent,
Slijpt en nijpt geen *trirom treyne?*
 Spreeut, en schreeut, en springt her-
Pypelary bom, bom, bom. (om

'Aerdigh moye *Vrouwen*hy,
 Trippelt, nijghd met teere beyne
 By de *Waterlandtse* *Truy*;
 Queeldt een reys van *trirom treyne?*
 Keerje *sincx*, en rechts, herom
Pypelary bom, bom, bom.

Hoor, dan hupse *longemans*,
 Drilt, en dávert licht te beyne;
 Speelt een rechte *mommekans*
 Met de *Slypers* *trirom treyne*;
 Streeft wat deftigh, heftigh, om
Pypelary bom, bom, bom.

Hey! maets, nutte *Ambachts-lien*,
 Waggel-voet met *schongel* beyne;
 Waerom, wilje leegh staen sien
 Na de *ronde* *trirom treyne?*
 Gaet van hier; of loopt mé om
Pypelary bom, bom, bom.

Luchtigh, droeven *Eyer-man?*
Ey, ey, ey! versettje beyne,
 Boer, wat drommel ging jou an

Alsje riep, och *trirom treyne?*
 Schraelen *Eyer-muts*, herom
Pypelary bom, bom, bom.

Eyer-slaeger, tierd niet meer;
 Lockt geen *boose* *Wijffs* te beyne;
 Siet, wat benje nu een Heer?
 Want ghy danst by *trirom treyne?*
Eyer-slobber-schoens, herom
Pypelary bom, bom, bom.

Mossel-man, roept niet te stijff,
 Korde-waeghend' staegh ter beyne,
 Singt van *Mossels* *tijt-verdrieff*,
 En de *vorffe* *trirom treyne?*
 Veylt jou *mossel-kost* alom,
Pypelary bom, bom, bom.

Mossel-joolen, wachtje wel
 Datje hier niet coomt te beyne!
 Nicmant soeckt een *morssebel*
 By de *suyver* *trirom treyne*,
 Daermen *wapper*-hieldt; herom
Pypelary bom, bom, bom.

Leerdt de *Mossel-man* verstaen,
 Als hy heel deurgaens te beyne,
 Door zijn *Mossels* doet vermaen
 Hoe de plicht van *trirom treyne*
 Heeft goe reden, en waerom,
 Meer als *Pypelary bom*.

'k Weet niet, wattet all' beduydt,
 Datmer geen siet *kruyse-beyne?*
 Daer so menigh *Nepen-klyt*
 Praeten van de *trirom treyne*;
 Evenwel, men peynster om:
Pypelary bom, bom, bom.

Wie, een *Nepen-kluysje* voelde
 Ergens aen de neus, off beyne,
 Die, schout waermé krielt, en kroelt
 Deur des Werelts *trirom treyne*.
Soeckt, en vindt de deught alom;
 En, bedenckt *gejock bom, bom.*

Wilder yemant meer, althans
 Scheene-maeyen, llinger-beyne
 Op sen Engels, Spaens, en Frans?
 Off, noch vreemder *trirom treyne?*
 Loopt, verneemt, en reyst herom
 By een beter *Bom, bom, bom.*

Nu, is al het Bom' ghetuyt,
En het Sinne-mallen uyt.

E Y N D E.

